

31906

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15
సంపుటము 68

చెన్న పట్టణము 1927-వ నం॥ ఆక్టోబరు నెల 20-వ తేది గురువారము
శ్రీ సత్యనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస బహుళ దశమి.

No. 168
సంచిక 620

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచివస్తువు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకుకేలు
యోగ్యతాపత్ర ములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పున, వాయు పోట్ల
బాపును, పర్వపునోపున బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, జెలుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దరదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
కాన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.



అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంచలనమంటిది.
సంచభావ చీటి చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బిలో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బకే 1-కి రు 0-4-0 లు.
ప్రతియీట ముఖ్యముగా మంచునది,
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
కేక
249, ఫ్రేజర్ డ్బ, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

కారణంగారమునకును, దాని వినియోగి గార్లరంటి చేయగలము.

కరంచండు చబితానాను, బంగారు వెండినగల
వర్తకులు 437/3 టంకనాలపేటి, సామకాడుపేట మద్రాసు. 3127

దరఖాస్తును పంపిన ఉచితముగ తాటలూగు పంపబడును.

తక్కువధర!! సేలం బనీనులు! మేలైన బనీనులు!!
మా కంపెనీలో నవీనమైన అనేకరకముల బనీనులు తయారుచేయుచున్నాము. చూపునకు
అందముగాను, చాలకాలము నరకును యుండును. ఒకసారి తీసివాడిన దీనినిజము మీ కే తెలియును.
నేషనల్ హెంజెరి ఫ్యాక్టరీ, కెవ్వాపేట, నేలము. 4097
ఏజంట్లు:—డి. ఎన్. సంపత్తు } మిస్టర్ కాకిరామమూర్తిగారి సుబ్బారావు
102, గిడ్డింగి పేటి, మద్రాసు. } ఆంధ్రజిల్లాకు సోల్ ఏజంట్లు, రాజమండ్రి.
తండ్రి నిలాపము "హెంజెరి" నేలం.

వీటియొక్క సుగుణములను గుఱించి యిదివరకే అందరికిని
బాగుగా ప్రియమైనందును తెలిసియున్నది
అట్లు తెలియనివారు అతిసంపక తక్షణము

మా లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

Read తెలియ, అందఱు నాడిన మాత్ర మిక్కిలి శ్రద్ధచేయవలసి మా నిర్ణయమై యున్నది. ప్రతిదినము అందుగల
Khadamash మాత్ర మున్న ప్రతీకాశక్రమితే ఇందు ప్రతి నిరర్థకము. 504

ఇది మేలైన కస్తూరి, మంత్రములవల్ల, అత్యుత్తమ పీఠభూమి మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికస్తూరి కస్తూరి
చేయబడినది. కాంచూలముతో గాని, విడిగా కాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధ-విధములు, దగ్గులు, కిరణము,
అబ్జెక్టు, ప్లేగు, కడుపునొప్పి, కడుపునొప్పి స్థితి చదివేము, ప్రకృతి ఈడ్పు, అగ్నిమాంబున, మలబద్ధము
బలహీనత మొదలగునాటికి జ్వరములను వేరే వేరేచేయును. స్త్రీలు, పసికల్లులు మువ్వలనాగు మొదలగునాటికి
అప్పురించునది. 500-500 మాత్రలు 7ల వాడి 2 కి 5 రు 0-4-0 పొట్టులు 0-4-0 6 జ. పొట్టులు
తో చూపు 1-2-0, 22 కి 2-12-0, 25 కి 2-12-0.

భీష్మ రత్న పోష్యు వెంట్రూపుల పండితులు, ప్రొఫెసర్,
శ్రీ సీతారామ వైద్య శాల, మైసూరు.



పి. యమ్. ఎ. యెస్టేటు
ఈ దిగున ఆస్తి అమ్మబడును
మద్రాసు—బ్రాడ్వేలో నున్న 2/43 గోదావ. పోలీసుకమి
షనరుగొడ్డుమీదనున్న నెం 7 బంగారా కోరల్ మర్చం
టు కీధిలోనున్న 80 నెం వర్తకపు అవకాశము మైలా
పూరులో 150 గ్రాండుల యింటి స్థలములు.
చిత్తూరు జిల్లా—కాశ్యేటికడ జమీందారీనాటి వల్లిపాట తా
లూకాలోని 92 గ్రామములు.
తంజావూరు జిల్లా—కొరడాచెరువునకు భవనములు, పువ్వులు
యిడ్లతో సహాపాసిన రైతుమిల్లు, కొరడాచెరువునకు
6 వేలమూగానిభూములు.
మధుర జిల్లా—తిరుకత్తూరు తాలూకాలోని బలంకలము అను
గ్రామము. తూర్పు అను గ్రామమునందలి యిండు కొ
బ్బిలోట
రామనాథు జిల్లా—కాశ్యేటికడ తాలూకాలోని కక్కనయాల్
అను గ్రామము.
బర్మా—840 యొకరముల మానావి భూములు, లాబ్బా చౌను
పి.వె.ప సమీపము, మై. మాంగళ్యంజిల్లాలోని మాన్సియం
గ్యుక్ రంగూన్, మాన్సియం, గోల్డెన్ గాస్ తో
నున్న వర్తక భూమి మొదలగునవి.
పూర్తి వివరములకు.
MESSRS FRASER & ROSS,
Receivers & Managers in C. S. 762 of 1926.
17, Armenian St., Madras.

మహాసూరికాస్తరము
శ్రీ మహాసూరికాస్తరము రహస్యమైనది. అదివిదంతి
మీదలి, పుణ్య, మొదలగునవి ఏ సమయమునను చీకెను. కా
నిదిలకు పరమానందము. ఇది 1 కి 2 రు 0-4-0 పొట్టులను
తీసు. వివరములతోట ప్రాసము.
5128 ఆర్. రహస్యమునామ మహాసూరికాస్తరము.
4174, మీ బాతరకరకయొక్క నేలం గాని ఏ శ్రద్ధ
కేసి చరయొకకాలము తెలియనిచేయవలసి. ఇది 1 కి 2
యెనునది. బాతరకరకయొక్క నేలం గాని ఏ శ్రద్ధ
15 రూపాయలను, 1 కి 2 రు 0-4-0 పొట్టులను 8 రూపాయ
లును, 1 సంవత్సరమునకు 8 రూపాయలను కేవలమునను.
శ్రీ వెంకటేశ్వర జ్యోతిషనిలయము, బెజవాడ.

లోను పెట్టెబరు మాసములో వృక్షములను కారణముచేత దాహ్య పంపు అంతయు చేసిపోయిన పంపులను గవర్నమెంటువారికి తెలియదా?

(బి) అట్టి పంపులను గవర్నమెంటుకు తెలియనిదేదలదరి యాపు చేసెదరా?

(సి) గవర్నమెంటుకు చెల్లించినవియ్యములను రెమిట యిప్పించినవలసినదని లంకల కొలుదాన పంపులను మహాదర్శ గవర్నమెంటుకు చేరినదా?

(డి) వా 8 కిక్కురులు నిజమైన కేసునియొ సహాయము చేయక గవర్నమెంటు భావిం చిన యెడల రెవెన్యూ శాఖవారి 10-8-1920 తేదీ 586 నెంబరు పుత్తెరువును వ్యతిరేకముగా బాకీ మొత్తములను రెమిటను చేయుటకు గవర్నమెంటువారికి అధికారములేదా?

(ఈ) అట్లయినచో ఏవైనా రెమిటను లియ్యుటకు గవర్నమెంటువారు సంసిద్ధులై యున్నారా?

జవాబు:—(ఎ) 15-8-27 తేదీ, 25-1-27 తేదీ ఈ శాసనసభలో 298 నెంబర్ 67 నెంబర్ ప్రశ్నలను యివ్వబడిన సమాధానము చూడవలెను ఇంతకన్నయూ విషయమై గవర్నమెంటు వారి కేసుయొ తెలియదు.

(సి) లేదు.
(బి) (డి) (ఈ) కొలుదానలు తమకు కలిగిన నష్టమునుబట్టి రెమిటనులను అర్జులను తలంపునెడల కలెక్టరు గారికి దరఖాస్తు చేసికోవలెను. అందుమీద కలెక్టరుగారుచేసే సిఫార్సులను గవర్నమెంటువారు ఆలోచించెదరు.

తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో మైనరు ఇరిగేషను చెరువుల భూములకు నీటితీరువ

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

ప్రశ్న:—(ఎ) తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో మైనరు ఇరిగేషను విభజనలో చేర్చబడిన చెరువులపంపు యెంత?

(డి) ఆయాచెరువులకింద సాగునున్న ఆయకట్టు ఎంత?

(సి) అట్టిభూములమీద పనులుచేయబడుచున్న నీటి తీరువ ఎంత?

(డి) 1925-26 సం||కు అట్టి చెరువులన్ని త్రమై యెంత మొత్తము ఖర్చుపడినది?

(ఈ) 1925-27 సం||నాగు మైనరు ఇరిగేషను పద్ధతి క్రింద పెద్దపనులకును మరాఠుత్తులకును యొక్క ఖర్చు మొత్తము మంజూరుచేయబడినది?

(యస్) సవరు మొత్తములో యెంతఖర్చుపడినది?

(జి) మిగిలిన మొత్తము ఖర్చు పెట్టకపోవుటకు కారణమేమి?

జవాబు:—(ఎ) తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో మైనరు ఇరిగేషనుచెరువులు 961 గలవు.

(బి) (సి), వివరములు హాజరుగాలేవు. ప్రత్యేకించి తెప్పించవలెను.

(డి) (య), ఈ ప్రశ్నలలో అడిగినట్లుగా మరాఠుకు ఖర్చులు పెట్టుబడిఖర్చులు అనే విభజన గమనింపబడుతున్నది.

(యస్) (జి), మైనరు ఇరిగేషను పనులకు రూ. 27,830 సాంక్షనుచేయబడి యానక్తు మొత్తము ఖర్చుచేయబడును.

ప్రశ్న:—(ఎ) 13-12-1912 తేదీకు 572 ఉత్తరపు ప్రకారం మైనరు ఇరిగేషను పనులకు ద్రవ్యసహాయముచేసి సవరు పుత్తెరువులో చేప్పబడిన మైనరు ఇరిగేషను పనులకు గవర్నమెంటువారు యివ్వడైన గవర్నమెంటుచేదరా?

(బి) సవరు పనులలో యేమయినకొన్ని యిప్పటి వరకును అమలుజరుపబడి యున్నవా?

జవాబు:—(ఎ) అవును.

(బి) పబ్లిక్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంటువారి పరిపాలనా నివేదికలోని రెండవభాగము చూడవలెను. ఇంతకు మించి గవర్నమెంటువారివద్ద వేరే సమాఖ్యి లేదు.

విశాఖపట్నం సాన్ గెజెటుడ్ ఆఫీసరుల

విజ్ఞాపనము
కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

ప్రశ్న:—(ఎ) విశాఖపట్నంలో తీవ్రము చేయుట వ్యయభరితముయి యున్నందున సాన్ గెజెటుడ్ ఆఫీసరుల తమకు కాంపెన్సేటరీ ఆలవెన్సు యిప్పించవలసినదని పంపుకొనిన విజ్ఞాపన గవర్నమెంటువారికి అందినదా?

(బి) గవర్నమెంటువారు వీరి కోరికను మంజూరు చేసెదరా?

(సి) చేసేయెడల యెంతవరకు చేసెదరు?

జవాబు:—(ఎ) అందినది.

(బి) (సి) ఇప్పుడు లేదు.

తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో రీ సెటల్మెంటు వ్యవహారము

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

ప్రశ్న:—(ఎ) రీ సెటల్మెంటు వ్యవహారములు యెస్థితిలో నున్నవి?

(బి) రీ సెటల్మెంటు యెప్పుడు అమలులోనికి వచ్చును?

(సి) అస్సెసుమెంటు కలెక్టరుగారిచే సెటల్మెంటు ఆఫీసరుగారు సలహాల నిచ్చియుండిరా? అవి యేవి?

జవాబు:—(ఎ) ఏ చిత్తుపల్లెలను మంజూరుచేసి రిజిస్ట్రేషను సవరించుచున్నాడు. బంజు సాంబోన భూములకు తరగ తినాకీగా విభజించుచున్నాడు అధ్యంతరము బంజుయెడల ఆలోచించుచున్నాడు.

(బి) 1928-29 వార్షిక గాంధీయర్సు ప్రస్తుతపు సెటల్మెంటు అమలులో నుండిన. అయితేనూ రీ సెటల్మెంటు అమలులోనికి వచ్చును.

(సి) 406 ప్రశ్నలోని (ఎ) భాగమున కివ్వబడిన జవాబు చూడవలెను.

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల - మచిలీపట్నం
గా. హరిసర్వోత్తమ రావుగారు

ప్రశ్న:—(ఎ) మచిలీ పట్నములోని ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలకు ఫ్యాక్టరీల ఆస్తు నిబంధనలు వర్తించునట్లు చేయబడినదా?

(బి) సవరు కళాశాల విద్యాసంస్థాపన యగుటచేత ఫ్యాక్టరీల ఆస్తుక్రింద చేర్చబడవని కళాశాల అధికారులు విజ్ఞాపన చేసికొనియుండిరా?

(సి) విజ్ఞాపన చేసికొనినయెడల గవర్నమెంటువారు ఎందుకు అంగీకరింలేదు?

జవాబు:—(ఎ) (బి) (సి) కళాశాల కార్యదర్శి పంపిన విజ్ఞాపననుబట్టి సవరు సంస్థాపన ఫ్యాక్టరీల ఆస్తుక్రింద చేరినదని తెలియుచున్నది. వావిజ్ఞాపనకూర్చి గాలోబరబడుచున్నది.

నిరుద్యోగ విచారణసంఘం నేదిక

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

ప్రశ్న:—(ఎ) నిరుద్యోగ విచారణసంఘమునా? నివేదికను జారీచేయబడినదా?

(బి) కమిటీవారు యెంతమంది సాక్షులను విచారణ చేసిరి?

జవాబు:—(ఎ) లేదు.

(బి) 12 మంది సాక్షులు విచారణ చేయబడిరి.

216 మంది షాట్టు వ్యారా జవాబులకు పంపిరి.

జవాబు:—(ఎ) రూ. 1,55,42,261.

(బి) 1852 మెం|| 1926 సం|| వరకు మొత్తము రూ. 15,94,00,480.

ఒక్కొక్క సంవత్సరపు మొత్తమును దెలిసికొనుటకు పరిపాలనా నివేదికలను చూడవలెను.

(సి) రూ. 1,77,00,962.

(డి) రూ. 42, 80, 292. రూ. 83,13,938.

తూర్పుగోదావరిజిల్లాలోని బొబ్బరలంక లాకులవద్దనుండి నీటిసప్లయ

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

ప్రశ్న:—(ఎ) ఇప్పుడు బొబ్బరలంకవద్దనున్న పెద్ద తూములవలన పోలవరం లంకకుగూడ నీటిసప్లయ జేయుటకు వీలగునా?

(బి) వీలు కానియెడల సవరు తూములను పెద్దవి చేయవలెనా?

(సి) ఏ ప్రదేశమునకు నీటిసప్లయ జేయుటకుగాను బొబ్బరలంక పెద్దతూము నిర్మింపబడినది?

(డి) ఇప్పుడే ప్రదేశమునకు దానివల్ల నీరు సప్లయచేయబడుచున్నది?

జవాబు:—(ఎ) అవును.

(బి) ప్రశ్న కవసరము లేదు.

(సి) 1,44,800 ఎకరాలు.

(డి) 1,44,000 ఎకరాలు.

తుంగభద్ర కృష్ణాసంగమమువద్ద ఆనకట్ట నిర్మించుట

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు.

ప్రశ్న:—(ఎ) తుంగభద్ర కృష్ణానదిలో కలియనోట దిగుటగా ఆనకట్ట కట్టెదమును యెప్పుడయినను ఆలోచింపబడినదా?

(సి) కర్నూలుజిల్లా మార్కాపురం తాలూకా, (రిఫరెన్స్) రాంతకం గ్రామవాసులు సవరు విషయమై మహాజర్గు పంపుకొని యుండిరా?

జవాబు:—(ఎ) (బి) సంగమేశ్వరమునకు రీ మెన్డెన్గ వగా ఒక ఆనకట్ట కట్టువిషయమై మొట్టమొదట సాలోచించబడినది కాని అందుమూలముగా నైజాము గవర్నమెంటువారి భూములు నీటిలో మునిగిపోవునకు కారణముచేత నైజాము గవర్నమెంటువారు అంగీకరించలేదు. అందువల్ల 1926 సం||లో యీవిషయము విరమింపబడినది.

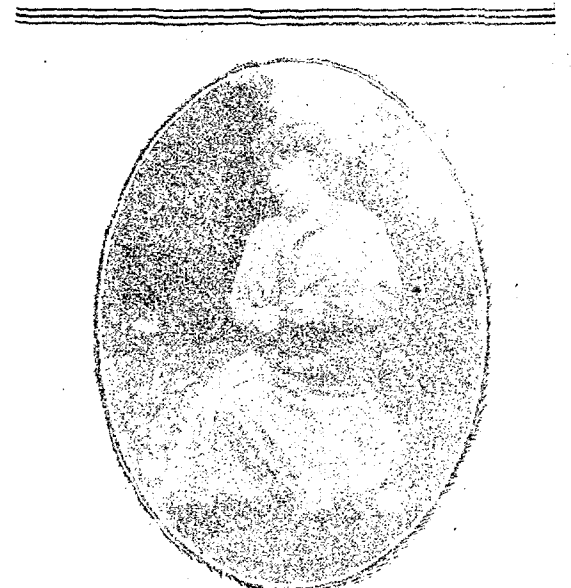
(సి) అవును.

యథార్థ దేశ సేవాసమితి

పొలమూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

ది 6 ఆక్టోబరు 1927 సం||రెం|| తేదీని ఆశ్వయుజ శుక్ల దశమి (విజయదశమి రోజున) సాలమూరు గ్రామములో కొందరి యువకులచే నీసంఘము స్థాపించబడినది. భక్తిహాసచైతన్యములు, సత్యము, నీతి, ఆహింస, భూతదయ, విశుత్వము, సన్మాన్యము, మొదలగునవి బోధించుటయు జాతీయసంఘము దినములలోను, జయంత్యుత్సవములలోను, సభలు జరుపుటయ మతకర్తలయొక్క జీవితచరిత్రలను వినిపించుటయు, పారిధనలు, పురాణవచనములద్వారా జ్ఞానాభివృద్ధిని కలిగించుటయ కూడ యీసంఘం ప్రోత్సహింపబడుచున్నది.

సవరవిజయదశమి నుడిననుండు మధ్యాహ్నము కండ్ల ఘంటలకు శ్రీసరస్వతీనిలయగ్రంథాలయభవనమున సభ జరు



మిస్ కాథరెను మేయో

తీవ్రనిరసనమునకు గురియైన “భారతమాత గ్రంథకర్త్రీ యగు అమెరికను శ్రీ. అమెరికా నుండగ తీయబడిన ఛాయాపటము.

బడెను. ఈ తాత్కాలికసభకు బహుశ్రీ ప్రయాగ సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు ఆగ్రాసవాధిపతిగ నుండిరి

ఈసంఘమునకు శ్రీయుత యాచుబాల లక్ష్మీకరసియూర్తిగారు ఆనరరీ కీర్తనరీగా నుండుటకు తీర్మానింబడినది.

శ్రీయుత కళిండి వెంకటనరసింహారాజుగారివలన యదశమి గండుగును గూర్చి విపులముగ దెల్పుబడెను. తమ కొందరి యువకులచే పారిధబన గావింపబడెను. మంగళహార తోను అధ్యక్షులకు వందనసమర్పణతోనుసభపూరితయిబడి సంతోషము

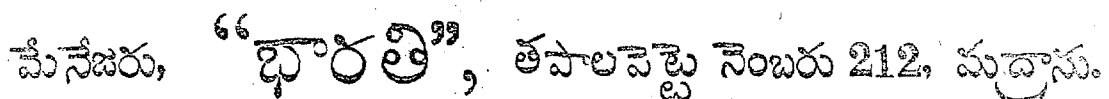
రంగూను రైలుగంపు

అప్పుడు బర్మానుండు రెండు ప్రాంత రైలువార్త గంధుపడుటయే గాక 18 వ తేదీన మాంసలేను బోవుచు గూడ చేడిపోయినది. ప్రయాణికులకు యేవిధముగ రవాణ చేయుటకును వీలులేదు.

వంగరాష్ట్రమునకు మరి ఇరువురు విప్లవకుల కలకత్తా, ఆక్టో 19:—వంగరాష్ట్రమున వరు ఇరు విప్లవకులు నియమింపబడెదరనియు వారికి ఇంపులకు కుదర్చులు నియమింపబడెననియు నుడినది. ఇవే విషయము ప్రకటించుచున్నది. ఈ సందర్భమున ఇంతకుముందు ముంపున ఎ. కె. గజనవి, సభాధ్యక్షులుగనున్న సాంత్విక గార చేరు నూచింపబడినది.

బందన, ఆక్టోబరు 19:—

ప్రసక్తిచారణలో నాక్కి బాలెట్ పేపరు సందర్భమున
 పే నేమి పేయవలసినదియో నా కెవరు చెప్పలేదు.



నవీనవిద్యలు-విద్యాప్రయోజనము

పండిత పురాణం సూర్యనారాయణ

తీర్థలవారి ఉపన్యాసము

(శ్రీ). కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

సభ కధ్యక్షత వహించుట

పచ్చయప్ప పాఠశాల-ఆంధ్రభాషాభిరంజక

సమాజము

పచ్చయప్ప పాఠశాల ఆంధ్రభాషాభిరంజక సమాజముయొక్క యాజమాన్యమున నిన్నటి సాయంత్రము పాఠశాల భవనమున శ్రీ పండిత పురాణం సూర్యనారాయణ తీర్థలవారు “నవీన విద్యలు” ను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు సభకు అధ్యక్షత వహించిరి. సభకు కళాశాల ఉపాధ్యాయులు శ్రీ జయంతి చినకామేశ్వరరావు, ఆర్. సూర్యనారాయణగారును, శతావధాని డోమా వేంకటస్వామి గుప్తగారును మరియు టెక్నోక్రమ అరుదెంచిరి.

అధ్యక్షులు

శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ప్రప్రథమమున మాట్లాడుచు నాటి ఉపన్యాసవిషయము “నవీనవిద్య”యనియు తమమట్టునకు తమకు నవీనవిద్యయనగ నెట్టియో బోధపడుట లేదనియు నుడిచిరి. అనగా నేడు మనము చదువుచున్న ఆంగ్లము నవీనవిద్యయో లేక పూర్వము సంస్కృతమునకు భిన్నమైన దెల్లను నవీనవిద్యయనజెల్లునో తెలియజాలవచ్చును. కారణమేమనన-విద్యయనిన సామాన్యముగ అంతయునొకటే. విద్యయొక్క ఫలము జ్ఞానము. జీవితమునకు పుకరించునట్టిది జ్ఞానము. జ్ఞానములేనిచో జీవిత మంధకారబంధురమై, అజ్ఞానదశయందుగాని, దుష్టపథగామలమైగాని యుండవలసివచ్చును. కావున మన జీవితమునకు దుష్టపరిమళునట్టి దంతయు విద్యయే. విద్యను ప్రాచీన కాలమునకును, వర్తమాన కాలమునకును విద్యావిధానముందు అంతర ముండవచ్చును. ఆయాకాలపరిస్థితులనుబట్టి విద్యావిధానము మార్పునొందుచుండును. కాని అంతమాత్రముచే విద్యలలో భేదమున్నటుల నూహింపదగదు.

ఉపన్యాసకు లీనియమై ముచ్చటించినవిషయ నా చెప్పదలచిన విషయమును తెలియజేసెను. బ్రహ్మశ్రీ సూర్యనారాయణ తీర్థలవారు తమ కందరమును సుపరిచయలే. ఉభయ భాషలందును సుప్రసిద్ధులైన పండితులు కవులు. భగవద్గీతకు వ్యాఖ్యానమునుగూడ రచించిరి. వారు చెప్పబోవుదానిని సావధానముగ ఆలకించుదురుగాక యని పలికిరి.

బ. పురాణం సూర్యనారాయణ తీర్థలవారు

ఉపన్యాసమును ప్రారంభించుచు ప్రాచీన విద్యలను గూర్చి ముందుగా చెప్పినచో నవీనవిద్య తెప్పియో తెలిసికొన జాలెదనని నుడిచిరి. ప్రాచీనకాలముందు సంస్కృతము చదువుకొనవలెను. బ్రాహ్మణుడు మడంగములు పఠింపవలెనని విధింపబడినది. నాల్గువేదములను వేదాంగములతో సహా అధనామూడు చెండు లేక ఒకవేదమైనను పఠింపవలెను. ప్రాచీనకాల ముందలి విద్యానిబంధన లట్టివి. అందు ముఖ్యముగ భాషకు వ్యాకరణశాస్త్రముని శబ్దశాస్త్రముచుట త్యాగవ్యక్తికముని ఎంచి పాఠిని మొదలగువారు వ్యాకరణసూత్రముల రచించిరి. వరకుచి దాని నింకను అభివృద్ధిజేసెను. అది శేషుడు ముని రూపమును దాల్చి దానికి భాష్యమును వ్రాసెను. పూర్వకాలమునందు గురుకులవాసము విద్యాభ్యాసము కష్టతరమై యుండెడిది. కాని కష్టించి చదివిన విద్యలకు ప్రయోజనముండెడియొండెడిది. పండితులకు రాజులు మహిమాన్వయములాసంగి పలువిధముల బహుకరించి పోషించుచుండెడివారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యానంతరమే సంస్కృతభాష సన్నగిలి, ఆంగ్ల భాష ప్రచారములోనికి తేబడినది. ఆంగ్ల భాషను చదువనిచో జీవితమునకు భంగము కలుగునని తలంచి ప్రతివారును ఆంగ్ల భాష నభ్యసించు మొదలిడిరి. ప్రారంభమున వేదముల జదిచిరి. తదుపరి తర్కము, వ్యాకరణము, మిమాంసశాస్త్రము మొదలగువానిని జదిచిరి. అందునను విహికముగ ప్రయోజనముకన్పింపక ఆంగ్ల భాషను విరివిగ నభ్యసించగడంగిరి. ఎందునకు గతిలేని ఇప్పటికిని ఎవడో యొకడుమాత్రము సంస్కృతమును చదువుచునే యున్నాడు? (నవ్వు) ఆంగ్ల భాషనైనను జ్ఞానసముపాజ్ఞతోడక మతో నభ్యసించువారరును, సామాన్యముగ ఆంగ్ల భాషాభ్యాసము తెలయు ఉద్యోగాపేక్ష గలిగినవారలే. ఆయందొగ్గము

లైనను చదివినవారందరి కెక్కడ లభించును? విద్యాభాషాభిరంజక పరిశ్రమ సంతకతనముగ జేయుచున్నను ఎట్టెట్టులో కష్టించి బాలకుల చదువుచేయువారు. కాని అహోరాత్రములు జదివినను పరీక్షకు వలయునంతమట్టునకే చదివెదరు. మిగత విషయములకు వదిలివేయుదురు. ప్రస్తుతముందు విద్యాన్ శిరోమణి పరీక్షలకు చదివెడివారు నైతము పరీక్షకు అవశ్యకమైనంత వరకు మాత్రమే చదివి మిగతవిషయములను గురువులకు అప్పగించుచున్నాడు. (నవ్వు). పూర్వకాలమున విద్యార్థులు తమ తలిదండ్రులకు దైవసమానులుగ పరిగణించి పూజించెడివారు. ఆంగ్ల భాషను శేర్మికవారిలో తలిదండ్రులను పోషించువారరుడగునందురు ఎవరబాలకులకుల జీవరాసులలోన. మానవ జన్మ ఉత్తమును, దుష్టభమునైనది. అట్టి పరమోత్కృష్టమును జన్మకు భగవంతుడు మనకొసంగియున్నాడు. తన్ను దా తెలికొన నుటయే భగవంతుని కనుగొనటం. ఏది తెలిసికొనినవిషయమునకే తెలియవలసినది లేదో అదియే జ్ఞానము. మోక్షపరమైనది జ్ఞానము. తదితరవిషయములన్నియు విజ్ఞానము. గీర్వాణభాషయగు సంస్కృతముందుగాని, మాతృభాషయగు ఆంధ్రముందుగాని ఇవి యిదియన్న పారమార్థిక సంబంధమును జ్ఞానవిషయ మాంగ భాష యందులేదు. ఆంగ్ల భాషయందెంతవరకును విహిక విషయములే గలవు మనుజుడై జన్మించినందులకు పరమార్థజ్ఞానమును గ్రహించవలెను. “జరయు, మృతియులేని జనునట్లు ప్రాజ్ఞుడు ధనము విద్య సూర్య దలపవలయు” అనునట్లు కాలమున నియుము లేక మనుజుడు విద్యను వడయుటకు సర్వదా ప్రయత్నింపవలెను. బ్రహ్మశ్రీయందు జ్ఞానముకంటెను ఉత్తమమైనవచ్చు మరొకటిలేదు. “విద్యానామనరస్వరూపపథికం, ప్రచ్ఛన్నగుప్తంధనం, విద్యా భోగకరి యశస్సుభక్తి రిద్యా గురూజాంగురః, విద్యాబంధుజనో వివేకగమనీ, విద్యాపరాదేశతా, విద్యా రాజసుపూజ్యతే నహిధనం విద్యావిహీనః పశుః” అని భర్తృహరి చెప్పియున్నాడు. మానవుడు జ్ఞానమును గలిగి యుండుటచుట్టియే పశువునకును మనుజునకును భేదమేర్పడుచున్నది. కురూపియైనను విద్యాంను డెల్లయెడలను పూజింపబడుచున్నాడు. “స్వరాజ్యే పూజ్యతే రాజా, విద్యాకే సర్వత్ర పూజ్యతే”యని చెప్పబడినది. విహికలంపటులైయుండువారందరును పశువుల క్రిందనే పరిగణింపబడెదరు. భగవంతు డందు నల్లనే పశుపతియని పిలువబడుచున్నాడు. బ్రహ్మజ్ఞానమును తెలిసికొనినవాడు పండితుడు. శాస్త్రజ్ఞానమునలననే జీవితానందము కలుగునుగాని జీవనమునకై చదువువిద్య లట్టి ఆనందము నొసంగజాలవు.

మాతృభాష ప్రతివానికిని కడుంగను ప్రధానమైనది తల్లిని పాలింపించి అడిగిన భాషను మున్నుండు పెంపొందించుకొనవలెను. ఆంధ్రభాషను చక్కగ నభ్యసించినగాని భారత, భాగవత, రామాయణాది ఉద్ధృతింధముల పఠించి, గ్రహింపగల శక్తియులకడదు. అందుచే ఆంగ్లము రాజభాషయగుటచే ప్రధానముగ నుండినను అవకాశం లభించినపుడైనను ఆంధ్రమును చదువవలెను. పూర్వమునందువలె అనునకాలములో బ్రాహ్మణులు కానివారు వేదము లాదిగాగల వానిని పఠి చుటకునిషేధములేదు. పూర్వము లేవిషయమును చెప్పినను మనవిధులుతప్పిన పరలోకమున గతులు లేవని చెప్పియుండిరి. పూర్వముండెడిదేనా, మనోబలము లిప్పుడు పన్నగిలినవి ఇంకను క్షీణింపగలవు. కుభవడువానికి విద్య యలవడదుకావున గురుకులవాస మునర్చి కష్టించి విద్య నభ్యసించవలెను. మిథ్యప్రస్తుతము చదువు విద్యలవలన శ్రమకు తగినంతప్రయోజనము లేదు. ఇంచైనను గొప్ప విద్యల నభ్యసించి ప్రఖ్యాతి వహించి పదునర నుదిరింపవలెను. కాలము తన యిచ్చుచచ్చినటుల మారుచుండును. కాలమే ప్రభువు. గాంధీ మహాత్ముని బోధనలవలన తిరిగి ఇప్పటిపుడు దేశభాషలపై స్వదేశ విద్యపై అభిమాన ముకురించుచున్నది. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపింపబడినది. చదువుకొనువారుండిన దేశభాషలందు ఉత్తమగ్రంథముల వ్రాయగలవారు బయలుదేరగలరు ప్రతివారును వ్యాకరణమును జదువవలెను కర్మకాండలు చేయువారికి వేదము ప్రధానము. ఉపనిషత్తు బ్రహ్మ ప్రతిపాద్యమైనది. స్వర్గమునుమైనను తాత్కాలికమేగాని శాశ్వతముగాదు. కావున ఆత్మనాత్మవిచారమును గలిగి మోక్షప్రాప్తికై మానవుడు ప్రయత్నింపవలెను. పూర్వజ్ఞాన ముండినచో గాని తానే బ్రహ్మమును అనుభవజ్ఞానముండజాలదు. ద్వంద్వముల కతీతుడై బ్రహ్మజ్ఞానమును తెలిసికొనిన మోక్షప్రాప్తి నందును. మానవ శక్తికి మించినదెట్టియొక లేదు. ఇంద్రియములను కఠినముగాని నట్టి కార్యమునైనను సాధింపవచ్చును. అట్టి సీతి నందుటకు పూర్వ పుణ్యమును ఇప్పటి ప్రయత్నమునుగూడ అవశ్యకములే. పూర్వము విద్య లన్నింటను పారమార్థిక విషయములే

ప్రస్తుత విద్యలందట్టి యవకాశములేదు. ఆంగ్లమును జరివి కర్మకాండలను జేయుటకు పిలువెదు. ఆంధ్రభాషయందు గురుత్వముంచి ఆంధ్రమును ప్రధానముగ ఆంగ్లముతోబాటు చదివెడివారు ఉత్తములు. ఆంధ్రాంగ్లములను సమధిక శ్రద్ధలతో చదువువారు మగ్గములు. ఆంధ్రమునకు ప్రాధాన్య మొసంగక ఆంగ్లభాషనే ముఖ్యముగ జదివెడువారు అధములు. ఆంధ్రమును చదువనని ప్రతిపబడినవారు అధనాధములు. అనిచెప్పవచ్చును. (నవ్వు) అట్లులేనిచో ఆంధ్రభాష ఏమి, ఆంధ్రరాష్ట్ర మేమి? ఆంధ్రపత్రికయే లేనిచో ఆంధ్రత్వమునెరుంగకుండెడివారమే! ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపింపబడినందుల కేమిలాభము? ఆంగ్ల భాషను గౌరవముతో మోక్షభాషయగు ఆంధ్రమునకు గౌరవ ముఖ్యగలకాలము త్వరగా రానున్నది. బాల్యమునందు పట్టిన నీనవిద్యయే కలకాలము నిలిచియుండగలదు. విద్యార్థులు గుఱుకుతూ వేయవలెను. గురువు విద్యార్థుల కన్న పుత్రులకంటె మిన్నగ కేమించవలెను. పూర్వము గుఱుకుటకు కిట్టి ఆస్యో న్యసంబంధముండెడిది. ఆంధ్రభాషయందభిమానము గలిగిన ఆంధ్రపండితులయెడలను భక్తిగౌరవములు జరించును. కావున మాతృభాషను పఠించుట త్యాగవ్యక్తికము” అని పలికిరి.

(హర్షధ్వనులు)

శ్రీ కా. నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు

పిమ్మట అధ్యక్షులగు శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ఉపన్యసించుచు మనసాంప్రదాయముగ వచ్చునట్టి సంస్కృతభాష మనకెల్లరకు ముఖ్యమేనని పలికిరి. సంస్కృతవిద్య ప్రాచీనవిద్యయనియును, వర్తమానకాలమునందు శేర్మికానువిద్య నవీనవిద్యయనియు తీర్థలవారు సెలవిచ్చియున్నారు. నేను ప్రథమముందే నుడిచియున్నటుల ప్రపంచముచెచ్చటనైన, ఏకాలముంచైనను విద్యావిధానముందు భేదముగలదుగాని విద్యా ఫలమునందు భేదములేదు. జీవకపర మార్గము సాధింపగలగునది సంస్కృతము గానిందు, ఆంధ్రము గానిందు, ఆంగ్లము గానిందు, అన్నియు నొకే ఫలితము నొసంగును. పూర్వకాలమున విద్యలన్నింటియొక్క లక్ష్యమును పరమోత్కృష్టమును వేదములందు లగ్నమైయుండెను. వేదాధ్యయనమునకు సాధనములు విద్యలు. వేదములు వేదాంగములు పురాణములు ధర్మశాస్త్రములు 14 విద్యలై యుండెను. కాని మానవజీవితము వ్యాప్తమైనకొలది విద్యలును విశేషముగ వ్యాప్తము నొందెను. అనేకములను నూతనపరిస్థితులు ప్రపంచరంగమున ఏర్పడినపుడు తిడునుగుఱుగ విద్యలు అభివృద్ధిపడెను. జ్ఞాన మొసంగినంతయొ విద్యయే. కావున వర్తమానకాలమునందు దృష్టినింపవిద్యలకును ప్రాచీనవిద్యలకును భేదము గోచరించినను నిజముగ భేదములేదు.

పూర్వకాలమున కేవలము సాహిత్యవిద్యలకే ప్రాధాన్య మొసంగబడుచుండెను గాని కర్మవిద్యలు సేక్షింపబడుచుండెడివి కాలపరిస్థితులనుసరించి విద్యలు కృద్వినిబొందినవి. మానవునియభివృద్ధికి బాటు శాతక, రసాయనశాస్త్రము లాదిగాగల విద్య లభివృద్ధిపడినవి. ప్రతిమానవునకు విద్యాభిలాషగలదు. విద్యాప్రయోజనములు విహికము సారతాకికము అని చెండు విధములు. విద్యలందు సామాన్యముగ ఇదేమి బ్రహ్మవిద్యయని న్యనవారించుట కలదు కష్టతరమైనది బ్రహ్మవిద్య. తత్కంఠ విద్యలు సామాన్యవిద్యలు. ప్రాచీనకాలమునందు విద్య లాము స్మికపరమైయుండెను. విద్యలన్నియును వేదార్థమునకై యేర్పడినవి. వర్తమానకాలమునందు విద్య విహికపరమైయున్నది.

మనవిద్యలన్నింటియొక్క పరమ ప్రయోజనము చతుర్విధపునుపార్థముల బడయుట. ఇందు అర్థ కామములు చెండును విహికమునకు సంబంధించినవి. ధనము నార్జించవలెను, సుఖముల బడచువలెనని ప్రతివారును కాంక్షించెదరు. దిన మంతయు చెమటలాడ్చి పనిజేయుచులివాడు మొదలు, కళా కాలయందు విద్యగలవు పండితురవరకును అందరును విద్యల నభ్యసించుచునే యున్నాడు. కాని సాహిత్యవిద్యల కేర్పడిన గణ్యత కర్మవిద్యలకు పూర్వ మొసంగబడియుండలేదు. అందుచే వర్తమానకాలమునందు మానవజీవితమునకు పుకరించు ప్రతి విద్యయను గణనీయముగ నుండవలెను. సోవియటు ప్రభుత్వముందు జరుగుచున్న ఉద్యమముదియే. పండితులు కవులు శాస్త్రజ్ఞులు కొంతకాలము కర్మలను చేయవలసియుండును. మానవని లేదు. కర్మవిద్యలకు ప్రాముఖ్యము తగ్గి మానసికవిద్యలకు ప్రాధాన్య మేర్పడినందున సంకుచితమై మిగిలినాసము తగ్గినది.

ఇంద్రియనిగ్రహము

విద్యోపార్జనమునకు ఇంద్రియములు సాధనములుగ నున్నవి. జ్ఞానేంద్రియములు తీర్థింద్రియములు విద్యకు సాధ

నములు. సామాన్యముగ బాలుకు మొట్టమొదట కర్మేంద్రియములను వాడును. అందుచే ముగ్ధుడు కర్మేంద్రియములను వికసింపజేయువలెను. కర్మేంద్రియ, జ్ఞానేంద్రియములద్వారా మానవుడు నిజము విద్యాభ్యాసము జేయుచున్నాడు. మన మెల్లరము నిత్యజీవితమునందు దేశేంద్రియములను వాడుచున్నాము. మహానీయులు చెప్పునట్టి దంతయును స్యావభవమునకు వచ్చినచోగాని నిజము జ్ఞానము గలుగదు. గాంధీ శ్రీనివాసకృష్ణగారిబోధ లభ్యము లేకను పట్టుపడవు. పఠించునపుడు మనస్సును లగ్నముచేయనిచో నాచువు నిరుపయోగమును. ఈదేశేంద్రియములద్వారా ఆభ్యాసము చేయునట్టిదే నిజమగువిద్య. పూర్వకాలమునందు గురుకులవాసము ఇంద్రియవికాసనిగ్రహములకు సాధనమగునందేదీది. గురుకుటాత్మముగాని గురుకులవాసముగాని విద్యకు సాధనము గాని సాధ్యములుగావు. సాధ్యము జ్ఞానము. విద్యయొక్క ప్రయోజనము ఆంధ్రభాషగాని సంస్కృతభాషగాని ఆంగ్లభాషగాని కాదు. విద్యలను ఏభాషములనున నేర్చుకొననను జ్ఞాన మొక్కటియే. అదియే ప్రధానమైనవస్తువు. ఇందులకు ప్రాచీన విద్యావిధానముగాని వర్తమానవిద్యావిధానముగాని ఏయొనను సాధనముగ నుండవచ్చును. మన దేశీయనామ, మనవికాసమునకు నెయ్యది ఉపయోగమో దానినియరచి కేవలము చిలుకవలుకులవలె ఇతరులు చెప్పినదానిని వర్ణించుటవలన మన కనుభవములేకుండు కార్యకూలము గాకాకను వెనుకబడియున్నారము. పూర్వమువలె మనము మనస్థితిలో సంత్పప్తినించుటకు పిలులేదు. మన మొక్కరమే లేము. వర్తమానకాలముందు ప్రపంచరంగమందున్నాము. దేశమునందు తీవ్రమైనస్పృహ గలను అందుచే పూర్వము మనయాన్నతస్థితికి దోడ్పడిన విద్యను మన ప్రాచీనవిజ్ఞానమును తీర్థులవారు చెప్పినట్లులు గ్రహించుట మనవిద్యాభ్యాసమునకు సాధనము. మన సంస్కృతవిద్యావిధానము మన ఆంగ్లవిద్యావిధానము మన వికాసమునకు నిరుపయోగములు. అందువలన విద్యావిధానమును మార్చుటగలవలెను. ఏద్య పురుషార్థములకు భారతదేశమునకు, ప్రపంచకళ్యాణమునకు సాధనమగునో దానిని బహములకు ప్రయత్నము సలుపవలెను.

ధర్మార్థకామమోక్షములు

మనపూర్వము ధర్మ మన్నికేలేదు ఎల్లవలన త్యాగవశ్యకమనిరి. “ధర్మ మే న జయతి.” “ధర్మము లేనిచో జయములే”దని నిర్ధారణచేసిరి. అర్థకామములకై ప్రయత్నము జేయునపుడు ధర్మార్థము నవలంబింపవలెననిరి. నవీనవిద్యావిధానము దది లోపించియున్నది. ఏవిధమున నైనను ధనము విద్య నార్జించుటకు సాధనముగనున్నది. ప్రబుద్ధస్వార్థపరత్వము విద్యాప్రయోజనము. స్వార్థము విద్యాప్రయోజనముగాదు. ధర్మార్థమున అర్థకామముల గడించిన నాల్గవ పురుషార్థము మోక్షము లభ్యమగును. ఆముష్మికమును గాంచి విహికమును విడుదులయే మనవిద్యావిధానము నందు లోపము. ఆటలూనర్కుట నేలబడిచి సాయ జేసినట్లును. ఆముష్మికచింతలో నైహికము నభివృద్ధి చేయవలయును.

శరీరబోధన-నిష్కామకర్మ

అందులకు ముఖ్యముగ శరీరమును గాపాడుకొనవలెను. ఇంద్రియములను పోషింపవలయును. “శరీర మాద్యంఖలు ధర్మ సాధనం” అని చెప్పబడినది. మనము చేయదగిన విధులను మరచితిమి. అందుచే ఆత్మవిశ్వాసము సదృశై రగ్రాహ్యము నిరత్యాహము ప్రబలినది. మనమును ఈ ప్రపంచమునందు బ్రతికి బ్రాగుపడవలెనను విశ్వాసము గలిగియుండవలెను. చేతులు ముడుచుకొని కూర్చుండుట సన్యాసముగానేరదు. మనస్సుచేతగాని హక్కుచేతగాని తదితర ఇంద్రియములచే నేకార్థమును గావించుచున్నను సన్యాసము గానేరదు. నిష్కామకర్మయే నిజమగు సన్యాసము.

జ్ఞో. కామ్యూనా షిర్మణం న్యాసం సన్నానంకవయోవిదుః
సర్వకర్మఫలత్యాగం త్యాగంప్రాపః విచక్షణాః

ముగింపు

ప్రాచీనులు మనకొరకై నేకరించియుంచిన విద్య సం తయు నూతనవిద్యావిధానములూ జేర్చునలయును. అది సంస్కృతములోనే యుండవలసినయవసరము లేదు. అందఱును సంస్కృతము నభ్యసించవలయు. సంస్కృతపండితులు మహానుభావులు. ఛరువుకొనినవారు పూజ్యులే. అట్టి పాండితి ఎల్లమను లభించవలయు. కావున సర్వజనవేద్య మగునట్లు విద్యలు తెనుమార్చుటలోను గావలెను. ఆంధ్రదేశమునందు ఆంధ్రము విద్యకేర్పటకు సాధనము గావలెను. వర్తమాన కాలమునందు ప్రతిపాతుడు విద్యనేర్చుకొనవలెను. ఎల్లరకును

విద్యాభ్యాసము నకు సమానము మార్గము గావలయుననుభావము వ్యాపించియున్నది. పరిసితులు మార్పునొందినవి. ఏదేశముగాని ప్రపంచరంగమునకు మార్పు మెట్టిదిగ నుండవలయు. అందుచే ఈ రెండువిధానములను సమన్వయమును గలుగజేసి దారి నభ్యసించవలెను. ప్రాచీన, నవీనవిద్యలకు కర్మజ్ఞానవిద్యలకు కళాసాహిత్యములకు సంయోగములు గావలయును. పాశ్చాత్యదేశములందలి విశ్వవిద్యాలయములందు వలె మనవిద్యాలయములందు మనము కోరికకల్గ నభ్యసించుటకు ప్రస్తుతము సౌకర్యములేవు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నం దాంధ్రభాషామాలమున విద్యాభ్యాసము జరుగుటలేదు. విద్యాభ్యాసము పరీక్షలు తెలుగునందు జరుపబడవలెను. వర్తమాన కాలము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నేనిరర్థకము చేయవచ్చును. విధాన మెట్లుండైనను మనమందఱును మనజీవితతరణోపాయమును జూచుకొనవలెను. మనలను మనము తెలిసికొనటయే విద్యకు పరమార్థము. విద్యవలనను మనకు ధర్మమును న్యాయముననితోచిన దానిని గ్రహించి ఆచరింపవలెను. “విద్య యోగనున విషయంబు, విషయమునను బడయుబాతలే, పాత్రతలన ధనము, ధనమువలనను ధర్మము దానివలన, విహికాముష్మికముఖంబు లందు నగుదు” అని భారతమునందు జెప్పబడియున్నది. విద్యవలన పశువృత్తినిశించి, మానవత్వమును, తద్వారా దైవత్వమును గూడ చేరవలగలవు విద్యకు ప్రయోజనము త్యాగము. వర్తమానకాలమునందు పరపీడనమునకు గల ప్రతిభ త్యాగమునకులేదు. బలిచక్రవర్తి త్యాగమునజేసి ఆమరత్వమును బడసినవిధము త్యాగప్రభావమును తెలుపుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడును విద్యాప్రయోజనము త్యాగ మని బోధించుచున్నాడు. పాశ్చాత్యవిధానము ఖాతికప్రయోజనములందు లగ్నమగుచున్నది. భారతవిద్యావిధానమును ఖాతికప్రయోజనములందు లగ్నమగుచున్నది. ఆ ప్రయోజనములైనను ప్రాచీనములుగాని నవీనములుగావు. మాన్యైర్దు బర్హిగాము లీక్కు మొదలగు విద్యాలయములు నవీనవిద్యలను బోధించుచు మానవవికాసమునకు వినియోగపడుచున్నది మన నవీనవిద్య కర్మకాస్త్రవిద్యలకు నేర్పకను నవీనవిద్యాభిధానమునకు దగియుండలేదు. మన విశ్వవిద్యాలయములందు నేర్పబడిన సంస్కృతముగాకపోయినను ప్రాచీనముగ నె యున్నది. నవీనవిద్యాత్మకము మానవనీవ దేశనీవ మొదలగు నుత్కృష్టధర్మములందు లగ్నమగుచున్నది నవీనవిద్య యందు దివియును సాధ్యముగానున్నది అందుచే మీ రెల్లరును మిమివిద్యను ప్రాచీననవీనవిద్యలను మేర్పించి యింద్రియవికాసమును బడసి ముగ్ధస్థానము మత్స్యభాషామఖమున ను భక్తికర్మలలో విద్యాభ్యాసము చేయుచు మిశ్రితములను సార్థకముచేసి కృతకృష్ట లయ్యెదరు గాక యు (ప్రార్థించుచున్నాను) అని పత్రికారి. (కంఠాశ్వాసము)

వచ్చుచున్నపాఠశాల ఆంధ్రపండితులు, శ్రీ సంగ కేశవ చలకృష్ణగారు ఆశ్రయమును. ఉపన్యాసకులను కళాశాల పాఠ్యాయులను ఎంచునను లగ్నించినపిమ్మట పథ ముగింపబడెను.

కాంగ్రెసునకు కార్మికనాయకుని రాక

భిన్న బ్రాహ్మణులు కార్మికప్రతినిధిగ వత్తురు
లండను, ఆక్టోబరు 19:—పత్రికాసంపాదకులగు భిన్న బ్రాహ్మణులు ఎదురాసులో జరుగు భారతదేశీయమహాసభకు సభ్యులై కార్మికపక్షపు ప్రతినిధిగ హాజరుకానున్నారు. డిశంబరు 2 వ తేదీన మిర్సాలూ బయలుదేరెదరు. (ఫీ. ప్రెసు)

అలహాబాదు, ఆక్టోబరు 20:—ఫతేపూరులో బాబు ఉమాశంకర్ యం. యల్. సి. బాబా బాణబోహలు వక్తులు, రామప్రసాదు గారికిని మరియొకరికి నోటీసులు జారీచేయబడినవి. ఏల వారివద్ద జామీను తీసికొనరాదో యడిగిరి. అట్టి నోటీసులే మన్ని ఆమోదముననుభూతుగాదు, మొదలగు వారలకును నోటీసులు జారీచేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

నర్సింగు పెండరులు
బొంబాయి, ఆక్టో 19:—నేటిదినము 17,81, 82 పెన్సీలవొప్పన 875000 స్టర్లింగు పానులను పెండరుల పంపబడెను. అన్ని పెండరులు అంగీకరింపబడెను 28 వ తేదీ 10 లక్షల పానులకు పెండరులు పుచ్చుకొనెదను. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1927 లో ఆక్టోబరు 20 వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యదేవులు	గత 24 గంటలలో ఉత్తమ స్థితి	గత 24 గంటలలో అత్యధిక స్థితి	గత 24 గంటలలో వర్షము	వాతావరణ 1-వ తేదీ నుండి వర్షము	వాతావరణముగ నుండిన వర్షము
అలహాబాదు	90.7	74.0	...	4.68	— 1.22
అలహాబాదు	87.5	77.4	...	1.26	— 8.57
అలహాబాదు	91.7	75.7	...	2.59	— 2.19
అలహాబాదు	89.1	74.8	...	4.44	+ 0.41
అలహాబాదు	98.4	68.9	...	1.59	— 0.99
అలహాబాదు	98.8	71.6	...	1.06	— 1.72
అలహాబాదు	1.46	— 0.78
అలహాబాదు	97.4	74.4	...	8.65	+ 0.27
అలహాబాదు	91.7	75.9	...	0.76	— 3.46
అలహాబాదు	90.7	76.1	...	0.95	— 5.14
అలహాబాదు	90.0	76.2	...	2.44	— 2.44
అలహాబాదు	92.5	72.8	0.08	1.08	— 8.73
అలహాబాదు	90.7	69.6	0.82	0.68	— 8.39
అలహాబాదు	98.4	72.4	0.41	8.11	— 1.76
అలహాబాదు	89.9	79.0	...	0.82	— 3.21
అలహాబాదు	94.3	75.8	...	0.15	— 4.77
అలహాబాదు	87.8	74.9	0.55	0.55	— 4.31
అలహాబాదు	0.28	0.26	— 3.88
అలహాబాదు	84.9	75.6	0.09	0.85	— 5.90
అలహాబాదు	88.5	74.4	0.14	1.89	— 6.69
అలహాబాదు	90.2	76.4	...	1.48	— 5.65
అలహాబాదు	86.7	75.8	...	8.74	— 1.36
అలహాబాదు	86.0	87.4	...	0.41	— 4.12
అలహాబాదు	77.6	68.2	...	2.74	— 3.52
అలహాబాదు	64.2	51.0	0.89	1.51	— 4.42

సర్కారులు:—కాకినాడలో మబ్బు ఒకమోస్తరుగ నున్నది. గోపాలపూరులో 3, కాకినాడలో 4 డిగ్రీలు పగటి నేడిమి ఎక్కువ.

డక్కన్:—కడపలో కొంచెము మబ్బుగనున్నది. పగటి నేడిమి 2½ నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలులో రాత్రి నేడిమి 2½ గ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు విస్తారముగానున్నవి. శివోద్దేశి ఆర్ధ్రత మామూలుగ నున్నది.

వీ. వీ. నారాయణ అయ్యర్లు, పశుపాపకాస్త్రము.

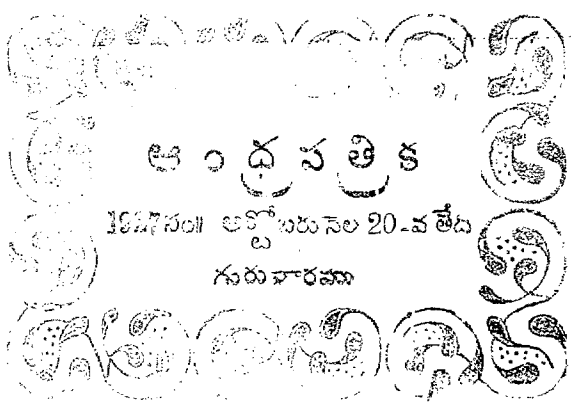
లక్నో, ఆక్టోబరు 19:—18 వ తేదీ యదయమున పూర్వము వర్తమానపత్రిక సంపాదకుడును ఇప్పుడు మాధురి ఉపసంపాదకుడును నైన పండిత మంగళదేవశర్మగారి ఇంటిని సోదాజేరి ఏమియు దొరకలేదు. ఈ సందర్భముననే నిసర్జెడకిన ఇండ్లలో కొన్ని బాంబులు కొన్ని ఉపకరణములు దొరికెనని తెలియుచున్నది. (ఫీ. ప్రెసు)

లక్నో, ఆక్టోబరు 19:—కన్పూర్ లోగం కేసులో ముద్దాయి అనంద ప్రసాదు, మిర్జా హాదీగార్లు పెషన్సు కంపెనీ, వీరిరువురును 220 జైలవరకు మోసముగావించిరి. (ఫీ. ప్రెసు)

కాన్పూరు, ఆక్టోబరు 19:—నిన్న అరెస్టుచేయబడిన పీరుగులాముగారిని 14 రోజులు రిమాండునందుంచురు. తెలులు నిరాకరింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 19:—జాయింట్ గు జమీందారు ముఖల్లాలు గోగుగారు చాల కేత్రత్వము గడించెను. ఎవరో యాతడు సందర్భములోనుండగా తుపాకితో గాల్చుకొంటిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 19:—బి. కె. లాహిరీగారు పోలీసువారికి దొరికి తెలులుపై విడుదలచేయబడిరి. వేరొక ఛార్జి షీటు ముద్దాయి లండనిమీదను పెట్టబడునని వదలుట లున్నది. (ఫీ. ప్రెసు)



మూక్తనాల్లగారు : స్వపరిపాలనము

శ్రీమంతులగారు రామే మూక్తనాల్లగారు సమయమున, హైందవస్వపరిపాలనావ్యవస్థ కలదు చాటుట, సమంజసముగనున్నది. దీనివలన కష్టమైనదైన అందుచుండించుటయ గాక, ఇంగ్లండుకుగూడ గౌరవ మేర్పడగలదు. మూక్తనాల్లగారు ప్రభావముగల నున్న సమయమున, హిందూ దేశస్వపరిపాలనా వ్యవస్థకు తోడ్పడని మాట నిజమే. మూక్తనాల్లగారు ఆర్థిక నెత్తును అందులో పెట్టుటకు, లేదని ప్రభుత్వమువారే కారణభూతు అయిరి. ఇప్పటికిని కన్సర్వేటివు మంత్రులు వీరి నీ విషయమున ఎత్తిపొడుచుచునే యుందురు. ఇకముందయినను, లేదని ప్రముఖులు మాటలకును చేరినకును పొందికగూర్చినగాని, వారి యందు సమృద్ధి మేర్పడదు. వెనుకటిమారు, లేదని ప్రభుత్వమునకు లగిన సంఖ్యలము లేనందుచే, తామేమియు మేలుజేయజాలకబోతి మని, మూక్తనాల్లగారు చెప్పినారు. ఇటులనే ఇప్పుడు తమ కష్టయధికారము లేదు గావున, తాము నిస్సహాయులమని వీరు నుడువవచ్చును. కాని లేదనిపక్షము వారి సమయమునగూడ, హైందవస్వపరిపాలనా వ్యవస్థ తమయభిప్రాయమును స్పష్టముగ చెల్లవచ్చును. సార్లమొట్టనభలో సమయమువచ్చినపుడెల్ల ఈ విషయమై గట్టిగ ముచ్చటిపవచ్చును. సార్లమొట్టనభకు వెలువలగూడ నీ విషయమై ప్రబోధము సలువవచ్చును. తమ కార్యక్రమములో, హైందవస్వపరిపాలనమును ప్రధానాంశముగ చేర్చవచ్చును. స్వపరిపాలనోద్యమమునకు తోడ్పడగలచుచో, లేదనిపక్షమువారికి అవకాశము లెన్నియో గలవు.

లేదని పక్షమువారు తిరిగి అధికారమునకు వచ్చుచో మూక్తనాల్లగారు, హైందవ స్వపరిపాలనావ్యవస్థను నిర్ధారించి, తమ వాగ్దానమును తప్పక చెల్లించుకొనవలయును. లేదనిపక్షం, ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారును హిందూదేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడరాని సభిప్రాయము ప్రబలకమానదు. అందువలన, హైందూ దేశస్వపరిపాలన, ఇంగ్లండుకే ఎక్కువ నష్టము గలుగకమానదు. భారతీయులను స్వపరిపాలనమునకు సుశిక్షితులు గావించుటకు బ్రిటీషువారు పూనుకొనినందు, సామాజ్య మందునిమిత్తము నిలిచియున్నందు, సామాన్యముగ జెప్పదున్నాడు. కాని అట్టిక్షేత్ర గణపడుచున్నదనుట భావము గనుపించదు. ప్రస్తుతసంస్కరణవిధానము వలన, ప్రజలను స్వపరిపాలనమునం దెట్టి ప్రయోజనములేదని, స్వపరిపాలనోద్యమో బోలు భావములు సర్వోదయముగ చెల్లుచు నున్నాడు. స్వపరిపాలనవిధానము ప్రజాభిమతమును వెనుకటికన్న నెక్కువగా సఫలముగ చేయుచు, వెనుకటికన్న గూడ నిజమైనదనియు, నిజమైనదనియు చెప్పుకొనుచున్నది. నిజమైనదనియు, నిజమైనదనియు చెప్పుకొనుచున్నది. ఇంతకాలము బ్రిటీషుపరిపాలనము నడచినను, అంతఃకలహములతో దేశము నిండియుండుట జూడ ప్రజలకు బాధ్యత నేర్పడెనను వాదమున కాధారము గనుపించదు. అందుచే స్వపరిపాలనము నొసగి ప్రజలకే పరిపాలన బాధ్యతను విడిచిపెట్టవలయు నని, ప్రజలు గోరుచున్నారు.

మును వెనుకటికన్న నెక్కువగా సఫలముగ చేయుచు, ఆచరణయోగ్యము గావించుచే, వెనుకటికన్న గూడ నిజమైనదనియు, నిజమైనదనియు చెప్పుకొనుచున్నది. ఇంతకాలము బ్రిటీషుపరిపాలనము నడచినను, అంతఃకలహములతో దేశము నిండియుండుట జూడ ప్రజలకు బాధ్యత నేర్పడెనను వాదమున కాధారము గనుపించదు. అందుచే స్వపరిపాలనము నొసగి ప్రజలకే పరిపాలన బాధ్యతను విడిచిపెట్టవలయు నని, ప్రజలు గోరుచున్నారు.

ఇతరదేశములలోగూడ ప్రజలకు స్వపరిపాలనము చేయరాని పిమ్మటనే, అంతఃకలహములు సమసిపోయినట్లు, చరిత్ర చెల్లుచున్నది. స్వపరిపాలనమునందు భారతీయులను సుశిక్షితులు గావించిన సంగతి నిజమని యంగీరించినను, ఇకనయినను వారికి పరిపాలన బాధ్యతను వదిలిపెట్టుట సమంజసము గాదా? ఇంకను మరికొంతకాలము ఇక్కడ గణపవలయుననుటకు, వెక్కుకారణములు సూచించబడుచున్నవి. మూక్తనాల్లగారు డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికలో వ్రాసిన, కాని, హిందూ దేశము నిర్వచితముల పరిపూర్ణ మగు స్థితి ఎన్నటికిని అరుదెంచనేరదు. ఇంతకాలమునుండియు స్వపరిపాలనమున ననుభవించుచు, నాగరికమునందు శ్రేష్ఠములని ఎవరబడెడి ఇంగ్లండు అమెరికాలలో నయితము, పరిస్థితులన్నియు లోపరిహితముగ నున్నచని చెప్ప వీలుగలదా? ఇంగ్లండులో కార్మికులస్థితి చక్కబడెదా? అమెరికాలో రంగుభేదములు పాటించబడుట లేదా? ఇటులనే స్వపరిపాలనము ననుభవించు దేశము లన్నిటియందును, లోపములు వెక్కులు గలవు. ఏజాతికయినను స్వపరిపాలనము కనీసపు హక్కు అయ్యదిమానవుని జన్మస్వాతంత్ర్యము. ఇందు చిన్న పెద్ద యనుభేదముగాని, తెలుపు నలుపుభేదముగాని, ప్రాచ్యపాశ్చాత్య యనుభేదముగాని యుండనేరదు. అందుచే ఏ జాతి యయినను సర్వోత్తములుగ నభివృద్ధి జెందవలె ననియు, స్వపరిపాలనము ననుభవించుట ముఖ్యవ్యవస్థకము.

లేనియెడల, నైతికముగ గాని, సాంఘికముగాని, ఆధ్యాత్మికముగ గాని, రాజకీయముగ గాని, ఆర్థికముగ గాని ముందుకుబోవుట కవకాశముండదు. ఏవైపునకు బోయినను అడ్డులు లేదుగనుచుండును. ప్రస్తుత హిందూదేశస్థితియే యిందుకు ప్రబలితర్యము. స్వపరిపాలనము లేనందువలన, హిందూ మహమ్మదీయసమన్వయ క్లిష్టభూయిష్ట మయినది. ప్రజలలో నైతికమత్యము వర్ధిల్లకున్నది. ప్రజలను త్రాగుడు ఆలవాటునుండి తప్పించుటకు మంత్రులకు నయితము సాధ్యపడకున్నది. ప్రజాప్రతినిధుల యభిప్రాయము ననుసరించి, భూమిపన్నులకు విధించుటకు సాధ్యపడకున్నది. విదేశవస్తువులపై సుంకములను విధించుటకు అధికారము లేకున్నది. హైందవవాణిజ్యనౌకలను స్థాపించుటకు శక్తి చాలకున్నది. పారిశ్రామికాభివృద్ధి సాధ్యముగాకున్నది. విదేశములలోని భారతీయులను రక్షించుటకు చేతగాకున్నది. ఈరీతిని హిందూదేశమును అన్నివిధములను నిరోధించెడి ఆటంకము లెన్నియోగలవు. స్వపరిపాలనమువలన పరిపూర్ణస్థితి మెరుగే లభింపజాలదు. స్వేచ్ఛాభివృద్ధి కవకాశముమాత్ర మేర్పడగలదు. ప్రజలు మనఃస్ఫూర్తిగ కృషిసలుపుచో,

స్వతమగ ముందుకుబోవుటకు వీలుగలుగును. అందుచే, మిస్ మేయోగారివలె నలుమిస్ మేయోగారివలె నున్నాడు. స్వపరిపాలనమును ప్రజల కీయవీలులేదని చెప్పట వలన ప్రయోజనముండదు. స్వాతంత్ర్యము నొసగుచో, ఎట్టిహానియు గలుగదని, మూక్తనాల్లగారు బ్రిటీషువారిని హెచ్చరించుచున్నారు.

బాలుకు దీపముబట్టుకొనుచో, చేయికాల్పుకొనురీతినే, భారతీయులు స్వపరిపాలనమును చేపట్టుచో హానిజెందెదరని, సామన్యము చావుచున్నారు. దీపమున న హాని కలిగినను, ఆయనుభవముమూలమున బాలుకు పిమ్మట దానిని తిన్నగబట్టుకొననేరవు. అటులే స్వపరిపాలనమును నిర్వహించజాలక కొన్ని పొరబాటులకు ప్రజలులోనయినను, పిమ్మట వానిని సవరించుకొనగలరు. స్వపరిపాలనము లేనందువలన గలుగుచున్న నష్టములన్నను స్వపరిపాలనమును తిన్నగ నిర్వహించనందుచే, ఎక్కువనష్టము గలుగబోదు. అందువలననే స్వాతంత్ర్యము నొసగవలె ననియు, అందువలన నెట్టి హాని గలుగబోదనియు, మూక్తనాల్లగారు ధైర్యముతో బలకగలిగిరి. హిందూదేశము సామాజ్యమునం దుత్తరార్ధగతుగ నుండవలయు ననుచో, మిగిలిన భాగముతోపాటు సమానముగ నుండుల యవసర మని, మూక్తనాల్లగారు చెప్పినవిషయము సంరక్షియోక్తి గనుపించదు. హిందూదేశమును పరాధీనముగ నుంచువరకు, సామాజ్యబలముగాని ఇంగ్లండుకీర్తిగాని విస్తరింపనేరదు. హిందూదేశ మునేకవిషయముల నికను నేర్చుకొనవలసి యున్నను, స్వానుభవమే దానికి తగినగురువనియు, అందుచే స్వాతంత్ర్యము నొసగుటకు తరుణ మాసన్నమయిన దనియు, మూక్తనాల్లగారు హెచ్చరించిరి. ఇది గంభీరసందేశ మునుటకు నందియును లేదు. కాని, వీరి వాక్యములకు ఏ మాత్రము వీలు వ యుండు నని యోచింపవలయును భారతీయులు తమలో తాము పోరాడుకొనుచు, స్వాతంత్ర్యసిద్ధికిరక్త కృషి సలుపకుండ మెరుగునంతవరకు, లేదనిపక్షమువారుగాని మరియే పక్షమువారుగాని, వీరికి తోడ్పడుట దుర్లభము. ఏనాడు భారతీయులు మరల స్వరాజ్యసంపాదన ప్రయత్నములకు తీవ్రముగ గడంగుమో, ఆరాటి నుండియు ప్రపంచవృష్టి మరల హిందూదేశము వంకకు దిగును భారతీయుల స్వపరిపాలనపు కోర్కెను సఫలపరచుటకు, బ్రిటీషు పక్షమువారు అహమహమికను బూనకమానరు. కన్సర్వేటివులు నయితము తెగువరకు విగింపబోరు. స్వతంత్ర నాధారపడువారినే, పరమేశ్వరుడు గూడ మెచ్చును.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ సవరణచట్టము

1923 సంవత్సరపు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ చట్టము, క్లిష్టభూయిష్టమనియు, తిన్నగ బుచ్చేయదనియు, ప్రజాప్రతినిధులు పలువురు దెలిపియేయూడిరి. తుదకట్టి యభిప్రాయమే సార్థకమయ్యెనని ప్రధాన మంత్రియగు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యగారు ప్రచురించిన సవరణచట్టమువలన ద్వితీయక మగుచున్నది. ప్రాతచట్టపు ఉద్దేశ్యములను కారణములను వివరించుచు, విశ్వవిద్యాలయమునందు అధికారసంఘములను మెరుగుచువలన, విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధి గలుగ లేదని, ఏరు అంగీకరించిరి. అధికార సంఖ్యాబాహుళ్యము

(S. 100)

చెన్నపురి శాసనసభ

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానము

సవరణచట్టముల విచారించుటకు ఉపసభ్యులను నియమించబడుట

జెయినుల వారసత్వపు చట్టము

చెన్నపురి శాసనసభ ఈ తనమున తిరిగి సమావేశమైన పునః ఆధికారతరఫుల కార్యక్రమము గైకొనబడెను. ఈ దినమున చర్చించబడిన విషయములలో ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము యొక్క హెడ్ క్వార్టర్స్ స్థలనిర్ణయమును గురించిన సవరణ చట్టములు ముఖ్యమైనవి. వేర్వేరు సభ్యులు వేర్వేరు కేసులను సవరణల సూచించుచున్నట్లు ప్రవేశపెట్టుకొనునంతికిరి. వాని కన్నిటికిని సభవారమునందలి వీరి విచారించి చర్చించుటకు గాను 35 గురు సభ్యులుగల ఒక ఉపసభ్యులను నియమించిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టముల చర్చయందు తోడ్పడుచు ప్రత్యేక సభ్యులగు నియమించబడిన స్థానముగా రిదినమున రాజభక్తి ప్రమాణమొనర్చిరి. వీరు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ కై నైపుణ్యాలను కట్టించుచు రానులించిరే గాను గూడ సభయందు తమ స్థానము స్వీకరించిరి.

ప్రాంగుల ఆర్డరులకు సవరణ

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే, జె. ఎ. పాల్కానాగారు, నెం. 19, 28, 39, 49 లు ప్రాంగుల ఆర్డరులకు సవరణ పాదించిన సవరణలగురించి తెలియజేయుట గావించిన నివేదికను సభవారియందును చిరి. వానిని చర్చించబడినదని ప్రతిపాదించిరి.

ఈచర్చను, రాబోవు సమావేశమునకు నిలిపియుంచబడినదని సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదించగా, సభవారంగీకరించిరి.

దండు నారాయణరాజుగారు, నెం 33, 39, 40 ప్రాంగుల ఆర్డరులకు సవరణల సుపాదించుటకు అనుమతిపడవలసినదని కోరిరి. ఈవిషయమునగూడ చర్చ కనివారమునకు నిలిపియుంచబడెను.

సత్యమూర్తిగారి ప్రతిపాదనపైన, సభవారు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన చట్టముల నన్నిటిని ఒక మారుగా ఒకటితరువాత నోటిగా చర్చకు గైకొనుటకు సభవారు తీర్మానించిరి.

అధ్యక్షు డీవెంకటరమణ మూలకాదు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టముల ప్రవేశపెట్టుట కనుమతి నొసగవలెనని ప్రతిపాదించునపుడు వేర్వేరుసభ్యుల నన్ను తానర్హులగురించి చర్చించుటకు ఇది సమయముగాదనియు, బిల్లులందలి ప్రధాన మూలముల గురించి మాత్రమే చర్చింపవలయుననియు హెచ్చరించిరి. ప్రస్తుతము సభవారియందు సుంచబడు చట్టముల పరిశీలింపగా వానిలో ఈ క్రింది ప్రధానమూలములు గమనించుచున్నవి. కేంద్రస్థాన మున్నచోటనే, హెడ్ క్వార్టర్స్ గూడ, ముందుట ఉచితముగాదా? ఉచితమునెడల, ప్రస్తుతము హెడ్ క్వార్టర్స్ పున్న ప్రదేశమునకు కేంద్రస్థానమును మార్పుల మంచిదా లేక కేంద్రస్థానమునకు హెడ్ క్వార్టర్స్ మార్పుల మంచిదా, లేక, నాల్గవ కేంద్రస్థానమును ఏర్పరచవలెనా? చట్టముల ప్రతిపాదించు సభ్యులు ఆయా ప్రదేశముల ఆర్డర్ తానర్హులగురించి చర్చింపక పై ప్రధాన సిద్ధాంతముల గురించి మాత్రమే ప్రసంగించెదవలసి నయ్యుచున్నాను.

హెడ్ క్వార్టర్స్-రాజమహేంద్రవరము

సి. రామ సోమయాజులుగారు (కాకినాడ) ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముయొక్క హెడ్ క్వార్టర్స్ బెజవాడమండలి, రాజమహేంద్రవరమునకు మార్పువలెనను చట్టమును ప్రవేశపెట్టుట కనుమతి నొసంగవలెనని ప్రతిపాదించుచు, ఆచట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు సంభవించిన పరిస్థితుల సంగ్రహముగవివరించిరి. వెనుక ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ శాసనము చర్చనవిచ్చినపుడు, వేర్వేరు ప్రదేశముల హక్కుల నన్నిటిని బాగుగచర్చించి కేంద్రస్థానములను హెడ్ క్వార్టర్స్ నిర్ణయించిరి. కాని అటుతరువాత, సదరు యేర్పాటులు సౌకర్యముగలేకయో, మరి యేకారణముచేతనో విశ్వవిద్యాలయ నిర్వాహకులు మార్పులు సభవారి భావించిరి. హెడ్ క్వార్టర్స్, కేంద్రస్థానమును

ఒకచోట నుండవలెనని విశ్వవిద్యాలయ పరిషత్తువారు నిశ్చయించి, మూడుకేంద్రములకు బదులు నాలుగుకేంద్రముల నేర్పరచవలెననియు, నాల్గవకేంద్రమును హెడ్ క్వార్టర్స్ ఉన్న బెజవాడయందు స్థాపింపవలెననియు తీర్మానించిరి. సిండికేటువారు, రాజమహేంద్రవరమునందలి కేంద్రమును హెడ్ క్వార్టర్స్ నకు మార్పువలెనని నిర్ణయించిరి. అందుపై స, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ శాసనమును సవరించుటకు పలువురు పలువిధములగు సవరణచట్టముల ప్రవేశపెట్టుటకు నోటీసుల నొసగిరి. అందుచే నేనుగూడ ఈ బిల్లు సుపాదించవలసివచ్చెను. మొదట రాజమహేంద్రవరము హెడ్ క్వార్టర్స్ అగునని యెంచిరి. కాని, అటులజరుగకపోవుటచే, రాజమహేంద్రవరము, కేంద్రస్థానముతోడనే సత్ప్రతిపదియొందవలసివచ్చెను. ఇప్పుడాకేంద్రస్థానముగూడ పోవునీతివచ్చెను ఈ సమయమున, రాజమహేంద్రవరముయొక్కగాని, ఇతరప్రదేశములయొక్కగాని ఆర్డర్ తానర్హులగురించి ఇప్పుడు చర్చింప వలెట్టుక. ఉపసభ్యులందఱావిషయములన్నియు చర్చింపబడునని నమ్మెదను.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు ప్రతిపాదనను ఆమోదించిరి. వోటునకు బెట్టుగా ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

దండు నారాయణరాజుగారు:— హెడ్ క్వార్టర్స్ ను, ప్రస్తుతమున్న మూడుకేంద్రస్థానములలో నేడే యొకస్థానమునకు మార్పువలెనని గోరుచు సవరణచట్టమును సుపాదించుటకు అనుమతిని గోరగా సభవారంగీకరించిరి.

నాల్గవ కేంద్రము-20 మైళ్ల సరిహద్దు

సి. ఆంజనేయులుగారు— నాల్గవ కేంద్రమును ఏర్పరచవలసిదనియు, కేంద్రమునకు 20 మైళ్ల అవరిలోగలకళాశాలలు విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలలుగ పరిగణింపవలెననియు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును సవరించుటకు ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు అనుమతిని గోరగా సభవారంగీకరించిరి.

బెజవాడలో నాల్గవ కేంద్రము

గొల్లపల్లిరాజుగారు— బెజవాడయందు నాల్గవకేంద్రస్థానము నేర్పరచవలెనని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయశాసనమును సవరించుట కొక చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు సభవారి అనుమతిని గోరగా అంగీకరించిరి.

గుంటూరులో కేంద్రము

సి. సి. ఎల్లారాజులనాయుడుగారు— గుంటూరునాల్గవ కేంద్రస్థానము హెడ్ క్వార్టర్స్ ఏర్పరచవలసిదని మరియు సవరణ చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు అనుమతిని గోరిరి. సభవారి ప్రతిపాదన నంగీకరించిరి.

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు, హెడ్ క్వార్టర్స్ ను రాజమహేంద్రవరమునకు మార్పువలెనని మరియు సవరణ చట్టమును సుపాదించుటకు అనుమతిని గోరిరి. సభవారంగీకరించిరి.

బెజవాడను మూడవ కేంద్రముగ చేయవలెను

ఎ. కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు రాజమహేంద్రవరమునందలి కేంద్రస్థానమును బెజవాడకు మార్పువలెనని గోరుచు మరియు చట్టమును ప్రవేశపెట్టుట కనుమతి నొసగవలెనని ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

సి. సి. వెంకటపతి రాజుగారు:— ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు స్వంత కళాశాలల నేర్పరచి విద్యార్థులను కార్యమును తామే నిర్వహించునట్లు చేయుటకు శాసనమును సవరించుట కొకచట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు అనుమతిని గోరగా, సభవారంగీకరించిరి.

అనంతపురము హెడ్ క్వార్టర్స్

సి. ఓ. బి. రెడ్డిగారు: అనంతపురమును హెడ్ క్వార్టర్స్ గజేయవలెనని, గోరుచు సవరణచట్టమును ప్రవేశపెట్టుట కనుమతిని గోరగా సభవారంగీకరించిరి.

ఉపసభ్యులను నియమించుట

పిమ్మట, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ శాసనసభా చట్టముల నన్నిటిని చర్చించుటకు ఈ క్రింది సభ్యులుగల ఉపసభ్యులు నియమింపబడెను. సామి వెంకటాచలరెడ్డి, ఎస్. సత్యమూర్తి, ఎం. కృష్ణ నాయుడు, కుమారస్వామిరెడ్డి, టి. సి. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు, జెనియల్ థామస్, డా. గుబ్బాచయ్యన్, ఆద్య కేటు జనరలు, స్ట్రాంగం, సి. ఆర్. రెడ్డి, బహీరు అహమ్మదు సయ్యదు, జి. వారిసర్వోత్తమరావు, విశ్వనాథదాసు, బి. రామచంద్రారెడ్డి, డి. నారాయణరాజు, కి. వ. రాజ్, డి. రై. రాజు, జా. కో, సి. టి. రాజన్, ఓ. బి. రెడ్డి, కోటిరెడ్డి, సి. రామసోమయాజులు, సి. ఆంజనేయులు, గొల్లపల్లి రాజు, పి. సి. వెంకటపతి రాజు, కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడు, ఎ. కాశేశ్వరరావు పి. శివరావు, అబ్దుల్ హమీదుఖాన్, భానోజీరావు బి. మునుస్వామి నాయుడు, అర్జునస్వామి ఉడయారు, హియన్స్ గార్లు.

జెయినుల వారసత్వపు హక్కుల చట్టము

పిమ్మట కరంతుగారు జెయినుల వారసత్వపు హక్కుల చట్టమును ప్రవేశపెట్టుట కనుమతి నొసగవలసిదని ప్రతిపాదించుచు తమ చట్టముయొక్క స్వభావమును సంగ్రహించగ వివరించిరి. జెయినులు దక్షిణకన్నడ లోలు మండలమున నున్నారు. వీరిసంఖ్య 90 వేలమంది. వీరిలో ఇప్పుడు ఇతరులసంతానం వారసత్వపద్ధతి ఆచరణలో నున్నది. ఈ పద్ధతి ప్రకారము ఆస్తి, ఆకర్షణలెల్లండ్రును, వారిమూలములను సంక్రమించును. ఈసంగతి జెయినులకు ఏమాత్రము సంశ్చిత్తిరముగలేదు. అందుచే ఎ. నేకవత్సరములుగా, ఇతరప్రాంతములందలి హిందూవారసత్వపు పద్ధతినే తమకుగూడ వర్తింపజేయవలెనని అనేకవత్సరములుగా ప్రభుత్వమువారికి మెరపెట్టుకొనుచున్నారు. 1890 సం॥ న ఆవిధముగా జెయినులు ప్రభుత్వమువారికి పెద్దమునాజుల పెట్టుకొనిరి. అందుపై ప్రభుత్వమువారివిషయమై జిల్లాజడ్జి, హైకోర్టుజడ్జిలను సంప్రదించిరి. వారందు కనుమలముగ అభిప్రాయమొసగిరి. అందుపై ప్రభుత్వమువారికి యాత్రపును ప్రకటించిరి. జెయినులకోరికను తాము గమనింపబడియున్నది, అధికారతరఫులలో నెవరైన చట్టమును ప్రవేశపెట్టునెడల తామబిల్లు నెదుర్కుమియు అందుచేరిరి గతకాసనసభయందు, జెయిను పతినిధిగనున్న హెడ్ గారిబిల్లునే శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిరి. శాసనసభవారపుడే బిల్లు నుండలి సిద్ధాంతము నంగీకరించి అనుమతి నొసగిరి. 1908 సం॥ నరకును మాపిశాలుగూడ వారసత్వవిషయములం దీవిధముగనే బాధపడుచుండగా, ప్రభుత్వమువారు తమంతదామే, ఆపదని తొలగించుట కొకచట్టమును దెచ్చిరి. ఈబిల్లును ఆందరును ఆమోదించెదరని నమ్ముచున్నాను.

దిల్లీ కృష్ణన్ నాయుడుగారు బిల్లు నెదుర్కుచు, ఈవిన్నికల సమయమున కరంతుగారు గాని ఇతరులుగాని ఈబిల్లును యమై ప్రజాభిప్రాయమును గమనింపలేదనియు సాంఘికవ్యవహారములను పూర్తిగా మార్చివేయి స్వభావముగల చట్టములను, ప్రజలను సంప్రదించకుండ ప్రవేశపెట్టరాదనియు నుడిపిరి.

కె. మాధవన్ నాయుడుగారు బిల్లును బలపరచిరి.

శ్రీ. కె. మాధవన్ నాయుడుగారు మాట్లాడుచు జైత్ర సంఘము ప్రాబల్యముగ నుండే దక్షిణ భారా ప్రతినిధియగు కరంతుగారే ఈబిల్లును ప్రవేశపెట్టనందున ప్రభుత్వమువారిచే ప్రవేశపెట్టబడలేదను కారణమున బిల్లును త్రోసివేయురాదని పల్కిరి. దిల్లీ కృష్ణన్ నాయుడుగారు బిల్లును ఆక్షేపించుచు సూచించిన వాదనలన్నియు నిస్సారములు అందుచే సభ్యులందఱును కారంతుగారి బిల్లును ఆమోదించవలయునని పల్కిరి.

మొననామగారు ఉపసభావనపై మాట్లాడుచు కారంతుగారి బిల్లును బలపరచిరి.

శ్రీ. కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడుగారు బిల్లును బలపరచుచు జైత్ర సంఘమునకు జైదిన సభ్యునిచే ప్రవేశపెట్టబడలేదను కారణమున ఈబిల్లును ఆక్షేపించుచు సభావ్యముగా దనిరి. దురదృష్టవశాత్తున జైత్ర సంఘమునకు జైదిన సభ్యులెవ్వరును ఈసభయందులేరు. తొమ్మిదివేల జనసంఖ్యగల సంఘమున కీ సభయందు ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని యాశించుట కష్టము. ఈబిల్లును ప్రతిపాదించిన సభ్యు డిట్టి ప్రతిపాదన గావించుట కంతయు తగినస్థితియందున్నాడు. జైత్ర సంఘముయొక్క ఆస్తిని పరిపాలించుటకు రెండు విధములగు చట్టములందవలయునని దిల్లీ కృష్ణన్ నాయుడుగారు సూచించియుండిరి. ఈయాక్షేపణ బిల్లునెల్లె కమిటి విచారణయందుండునపుడే గావించబడి యుండవలెను. నిజమున ఆక్షేపణలేయండినచో జైత్ర సంఘమునందే, తుదకు అల్పసంఖ్యకుల నుండియైనను మహాజనులు ఓటివ్వనుటకు అందియుండెడిది, అట్టి యాక్షేపణగాని,

శుభవార్తనుందిర మునిను కాంగ్రెసు ఆవరణలో పెట్టినట్లు
చినవాడు ఈ 200/లం ధరావత్తుతో తమ పెండ్లిగ్లను యూ సెల
30 తేదీలోగా దాఖలు చేయవలెను.

(७. ३.)

సినిమెటోగ్రాఫ్ విచారణసంఘము

సినిమాలో నియం వశములు

సినిమా, ఆర్డర్ నం. 18:—సినిమెటోగ్రాఫ్ విచారణసంఘమువారు విచారణసంఘమున సమావేశమైన ప్రభుత్వమునకు సమావేశమును నిర్వహించుటకు కేటగిరియను సినిమాలో సమావేశమైరి. దీని బిల్లి. రంగువారి (అధ్యక్షుడు) కలనలు క్రాఫర్డు కె. సి. సినిమా, రోట్ నాడు, గ్రీనుగార్డు సభకు వచ్చియుండిరి. సర్ ఇబ్రహీం బాఖర్ గారు మాత్రము సభకురా లేదు.

సమావేశమును ప్రారంభించుట టి. రంగువారిగారిట్లు చెప్పిరి. ఈవిచారణసంఘమువారి లక్ష్యము మే కొన్ని అసత్యపు ప్రకటనలు గావించబడినదలకు చింతిల్లుచున్నాను. ఫిలిములను నిషేధించువిషయము ప్రభుత్వమువారికి ఎక్కువ అధికార మిచ్చుటకు బ్రతుకనందు తయారగు ఫిలిములను వ్యాపింపజేయుటకు తరుమాళ్లును నశ్వసింపబడుతున్న ఈవిచారణసంఘము నియమించబడినట్లు కొందరు మానించుచున్నాడు. కాని ఈ అసత్యములు అసత్యములు. ప్రభుత్వమునకు నిషేధించుటకు అనుమతినిచ్చు ప్రభుత్వములను నిషేధించుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశము. భారతదేశపు వాగ్ధికతను నివర్తించు ఫిలిములను తయారు చేయుటకు తగు ప్రోత్సహమును నివ్వమై ఈవిచారణసంఘమువారు ఆలోచించెదరు. సామ్రాజ్యమునందు తయారగు ఫిలిములను సామ్రాజ్యమునందు దెప్పువగ వ్యాపింపజేయవలయు నని సామ్రాజ్యమునకు సభవారు గావించిన తీర్మానమువిషయము కొంత చర్చింపబడుచున్నది. కావున ప్రజలు ఈ విచారణసంఘమువారికి అన్నివిధముల తోడ్పడెదరని నమ్ముచున్నాను."

ఈ దివసు కొంతకాలము ఇష్టగోష్ఠిచేర్చి జరిగినవిషయముల సమావేశము అంతమొందెను.

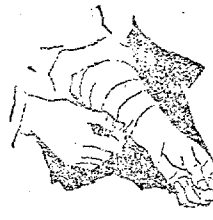
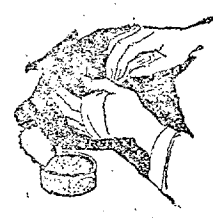
క్రిష్ణా, ఆర్డర్ నం. 19:—కేటగిరియను సినిమెటోగ్రాఫ్ విచారణసంఘమువారు మరల సమావేశమైరి. సర్ ఇబ్రహీం బాఖర్ గారు మాడ సభకువచ్చుటచే సభ్యులగురు హాజరై రచి చెప్పవచ్చును. విచారణసంఘమువారు 45 ప్రశ్నలను తయారు చేసి, ఈ ప్రశ్నలను ప్రభుత్వమునకు పంపి వారి ప్రత్యుత్తరములు వచ్చిపెట్టుట విచారణ ప్రారంభించబడునని తీర్మానింపబడెను.

విచారణసంఘమువారు కనంబు 7 వ తేదీన బొంబాయిలో విచారణ ప్రారంభించెదరు. నవంబరు 7 నుంచి 18 వ రకు బొంబాయియందును, 20 మొదలు 27 వ తేదీ వరకు లాహోరునందును, 27 మొదలు డిసెంబరు 2 వరకు పిసావరునందును, డిసెంబరు 2 మొదలు 10 వరకు మాట్లాలోను, 11 మొదలు 23 తేదీవరకు కలకత్తాయందును విచారణసరిపెదరు. క్రిష్ణమును ముగియగ నే 1928 సంవత్సరమున జనవరి 5 వ తేదీన మద్రాసులో విచారణజరిపెదరు. 12 వ తేదీవరకు మద్రాసునందుండి పిమ్మట రంగూను వెళ్లెదరు. రంగూనునుండి జనవరి 30 వ తేదీన వాగ్ధికత చేరెదరు. ఫిబ్రవరి 8 వ తేదీన ఢిల్లీ చేరెదరు.

ప్రశ్నావళి

ప్రశ్నావళిలో ముఖ్యమైన ప్రశ్న తీదకున ప్రకటించుచున్నాము.

- (1) భారతీయులు సాధారణముగ ఎక్కువ ఉత్పాదము కనుపరచు ప్రదర్శనము తెట్టిరి?
- (2) భారతదేశపు జీవితమునకు సంబంధించిన ఫిలిములు భారతీయులు ఉత్పాదముతో అడరించుచున్నారా! అట్టి ఫిలిములు వివిధ దొంగమున్ననా?
- (3) పాశ్చాత్యదేశపు జీవితమునకు సంబంధించిన ఫిలిములకన్న భారతదేశపు జీవితమునకు సంబంధించిన ఫిలిములు ఎక్కువగ ఆనరింపబడుచున్ననా?
- (4) భారతదేశపు ఫిలిముల పరిశ్రమను ఎట్లు అభివృద్ధి పరచవలెను?
- (5) ఫిలిముల మంచిచెడ్డలను పరిశీలించి కొన్ని ఫిలిములను నిషేధించువిషయము ప్రభుత్వమువారి కెట్టి అధికారముండవలెను?
- (6) సామ్రాజ్యమునందు తయారగు ఫిలిములకు వ్యాపింపజేయు ప్రయత్నింపవలయునగు సామ్రాజ్య మహాసభవారి తీర్మానమును అమలుపరచుచున్నవిషయము ప్రభుత్వము ఏవిధమున తోడ్పడవచ్చును? (అ. (మె))

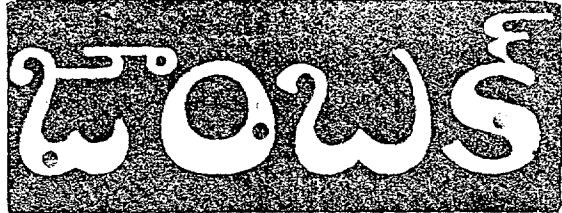


చర్మవ్యాధుల బాధ నువశమింపజేసి నయ మొనర్ప గల దివ్యోషధ మని ప్రపంచమందంతట ఖ్యాతిగాంచినది.

రసాయనశాస్త్ర ప్రవీణులచేత మిక్కిలి శక్తిశ్రమ మీద ఘనమూలక సంబంధమైన చమురులచే తయారు కాబడి చర్మవ్యాధుల నమోముగా మాన్పు ప్రజ్ఞా విశేషము గలది. నరుకులు, గాయములు, కాల్పులు, తామర, గజ్జి, కురుపులు మొదలగువాటి నన్నింటిని ఎట్టి ఆక్షేపణలకు తా నొసంగక అద్భుతముగా తప్పక మాన్పగలదు. తరుచుగా వాడునట్టి యితర మందుల వలె గాక, దీనియందు ఎన్నిధమైన జంతు సంబంధమైన కొవ్వు చేర్చబడక, శాస్త్రీయముగా శరీరస్థమైన దని ఖ్యాతిగాంచెను. లక్షల కొలది ప్రజలు నిత్యము జాంబక్ ను ఉపయోగింపుచు. జాంబక్ ప్రథమ చికిత్సకు సహాయపడుటయే గాక, "ఆపత్సమయమునకు తోడు పడు వైద్యునిగా" పరిణమించెదరు.

వెల 1 కి రు 1—0—0, పెద్దది రు 2—0—0. అన్నిచోట్లను దొరకును.

బాధను పోగొట్టి, కొత్తచర్మమును మరల చేకూర్చును.



జంతు సంబంధమైన కొవ్వు యందులో చేర్చబడలేదు.

ఖర్గపురం నమోకట్టు

నాయకుల ప్రచారము

ఖర్గపురం, ఆర్డర్ నం. 19:—సోమవారం సాయంకాలము ఆటలస్థలమునందు 18000 కార్మికులు సమావేశమయి టి. ఎ. సర్కారు గారి అధ్యక్షతక్రింద పెద్ద బహిరంగసభ జరిపిరి. శింగారువేలు కెట్టిగారు ముఖంధలాయి సర్కారుగారు మున్నగువారు సభలో సుపన్యసింపిరి. ప్రభుత్వమువారు తంతివాగ్రులను నిలిపివేసిన సంగతి చెలిపిరి. పనివాండ్లు కృతశక్త్యములై ఐకమత్యముతో నుండి రైల్వే అధికారుల కొత్తిడి కలిగించులె నని శింగారువేలు కెట్టిగారు జెప్పిరి. సమైక్యతినతో కార్మికులకు ఆహారసౌకర్యముల నొసంగట కమితమగు ద్రవ్యము కావలెను. అందరు తోచినరీతి సహాయపడవలెనని సర్కారుగారు హెచ్చరించిరి. సహాయకార్యములు యథాప్రకారము జరుగుచున్నవి. 50 మంది పనివాండ్లు ప్రచారము చేయగలరాదు అప్పుడే బయలుదేరి వివిధప్రాంతములందు తగిన యేర్పాటు చేయుచున్నాడు.

గిరి, రామలింగం, ఆంధ్రానుగార్లు నిన్న మదరాసు మెయిజుల్లో తూర్పుతీరమున సంచారముచేయుటకు బయలుదేరిరి. తిరిగి 28 వ తేదీన అ. భా. రైల్వే పనివాండ్ల ప్రత్యేక సభకుగాను ఖర్గపురం వత్తురు. ఈ సభకు 50 మందికి పైగా ప్రతినిధులు వివిధప్రాంతములనుండి వత్తురని తెలియుచున్నది. సానుభూతి వార్తలు, తంతులు కార్మికసంఘ కార్యాలయము నుండిపోవుచున్నవి.

నిన్న ఉదయము నింపురయందు మూడు సభలు జరిగెను. గిరి, సింగారవేలు, సర్కారు, నాయకుగార్లు అన్ని సభలలోను ఉపన్యసింపిరి. సమైక్యకారకు డబ్బు ప్రోగుజేయుచున్నాడు. వాగవత్తుం కార్మికులు రూ. 1000 యితర కార్మికసంఘముల రూ. 1000 వాగవత్తు జేపియ్యున్నారు. నోటిసులందిన కార్మికులింకను పెట్టుమొట్టు జీతములనంగీకరింపలేదు. సమైక్యట్లు జయప్రదముగ జరుపుటకు ఎస్. వి. ఆర్. టి. ఎ. రైల్వేల యందు తీవ్రప్రచారము జరుగుచున్నది. (ప్రీ (కే) గు)

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఆహ్వానము

పండిత మోక్షగాది ప్రభుత్వము
వారణాసి, అక్టో 19:—హిందూ మహామ్మదీయ సహస్య విషయమై కాంగ్రెసు కార్యసంఘమునాగ అక్టోబరు 20 వ తేదిన కలకత్తాలో సమావేశమయ్యెదననియు, ఈ సమావేశము నకు మోక్షగాది తప్పక రావలయుననియు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు పండిత మోక్షగాదికి తంతివార్తవంపిరి. ఈ సమావేశము మానకు నచ్చుటకు వీలులేదని మోక్షగాది ప్రభుత్వమునం విరి. 20 వ తేది మోక్షగాదికి విడిగా పిలువబడినది. హిందూ విశ్వవిద్యాలయపు యుగామున తీర్చివేయుటకై మరి కొంతమంది సభ్యులతో కలసి ధనికలను పంపిరించెదరు.

సుబాస్ బోసుగారు

కలకత్తా చేరుట

కలకత్తా, అక్టో 19:—శ్రీయుత సుబాస్ చంద్రబోసు గారు శేటిదినము పిల్లలంబయితిలో కలకత్తా చేరి నెల్లా ప్రేమనంద్ర పలువురు ప్రముఖులు వీరికి గొప్ప స్వాగతము పలికిరి. శ్రీయుత పత్నేంద్రచంద్రబోసుగారు పలువురు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు ప్రేమనంద్ర పచ్చియుండిరి. బండి దిగగానే బోసుగారికి పలువురు పుష్పముల నర్పించిరి. వందేమాతరం ధ్వజము చలలేగను. ఇక బోసుగారు సంకరాష్ట్రమున తీవ్రముగ కాంగ్రెసు ప్రచారము సాగించెదనని విశేషము బహిరంగ కార్యక్రమము అక్టోబరు 20 వ తేదిన అమలునందునుటకు తన ఏర్పాట్లను గానింపబడుచున్న నెట్లు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

మైసూరు వార్తలు

సహకారసంఘములకు రాయములు

మైసూరు, అక్టో 18:—మైసూరు ప్రభుత్వపు పరిశ్రమశాఖవారు ఇప్పటికి 1800 రాయములను తియ్యారచేసి సహకారసంఘములకిచ్చియున్నారు. బహుశాలో చరకా కేంద్రము చేరకుండు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనిరి. ఈ స్కీమును శంకరలలు బాచయగారు తగినగా చేయున్నారు. ఈ కేంద్రమున రాయపురపరిశ్రమలకు లాభములు నిదర్శింపబడును. ఇప్పటికి 270 పాఠశాలలలో రాయములు అందయ్యింపబడుచున్నవి.

బొంబాయి గవర్నరు దంపతులరాక

బొంబాయి గవర్నరు లిల్లను ప్రభువుగారు సతీసమేతుడై నవంబరు 7 వ తేది మైసూరువచ్చెను. భద్రావతి ఇనపయ్యతాలయము, కన్నంబాదామ్ మున్నగల్లులను చూచెదరు. వీరి గౌరవాగ్నే 9 వ తేదిన మహారాజుగారు గొప్ప విందు జరిపెదరు.

కాకితపు పరిశ్రమ

పి.మోగజ్జిలో బొంగు ఉత్పత్తి అధికముగ నున్నది. ఇప్పుడు కాకితపుయ్యతాలయమున నాపింప ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

బరిస్సా వరదలు

అంధ్రానుగారి ప్రకటన

కలకత్తా, అక్టో 19:—బరిస్సావరదల విషయమై పి. యస్. అంధ్రానుగారి క్రిందిప్రకటనము గావించుచున్నారు:—

వైశాలి నదికి ఇరుప్రక్కలను గ్రామము లన్నియు నశించినవి. 20 వేల కంటుబులులకు గృహములేలేవు. 70 వేల గృహములను సంపూర్ణముగ నుగ్మములు చేయవలసియున్నది. ప్రభుత్వమునా తొలి సహాయము చేసినను ప్రజలకుడ వికటిలేక చెండుల తలవిరాళములు ప్రాగు చేయవచ్చు లాభముండదు. చెండుల తల విరాళములు వసూలైన వీరకుల వసతుల చేరకుండును మై సత్తివీర యుండదు. ఎట్టి భూస్థితిలేని వీరకుల ఇండ్లను కట్టుకొనుటకై కిరూపములను ఉచితముగ నిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనిరి. సామాన్యులు ఇండ్లు కట్టుకొనుటకు అప్పులు ఇచ్చుటకై ప్రభుత్వమువారు 5 లక్షల రూపాయలు ప్రత్యేకించియున్నారు. వరదలవల్ల నష్టపడినవారికి సహాయమునకు విషయమై దిగు కార్యక్రమమును నిర్ణయించుటకు శనివారము మధ్యాహ్నము రాజాగారి ఆధ్వర్యమున ఒక ప్రతినిధిసభ జరుగును. (అ. ప్రె.)

నీలువిగ్రహ సత్కారము

పండుగ కార్యక్రమములకై, భువనగిరి ముగిసేను, భువనగిరి లక్ష్మీపతిఅమ్మగారు యానెలరి తేదీన నీలువిగ్రహ నిర్మాణసార్థము విగ్రహమునందకు వెల్లియుండగా అక్టోబరు 20 వ తేదీన నీలు (వెసిడెన్సీ మేజస్ట్రేటు) ఎదుట విచారణ చేయబడిరి.

కుప్పస్వామిచెట్టి తాను మద్రాసులో ఉన్న తన సోదరిని హనుబుగుచ్చియుండినవియు, నీలువిగ్రహ సత్కారము నిమిత్తము పచ్చియుండలేదనియు చెప్పెను. ముగిసేను అను నాతడు తన్ను కొంచు కాంగ్రెసు ప్రచారములు తీసికొని ఎచ్చులల్ల కచ్చితిని చెప్పెను. లక్ష్మీపతి అమ్మగారు మాత్రము (యెన్ను 20 సం॥రములు తాను నీలువిగ్రహ నిర్మాణసార్థమే మద్రాసుకువచ్చితినియు తాను చదువను వ్రాయను శక్తికలిగి కాదనియు తనకు భర్త కలదనియు సంతానములేదనియు చెప్పెను. తన భర్తకుడ కొలరి దినములలో మద్రాసుకు రాగలదని చెప్పెను. ఈమె ముగిసేనుకులకులగు లా. మొదటి యిద్దరు మద్రాసులను సత్కారమునకు ముగిసేను మున్నగు వామి యిద్దరులనునదిగా మేజస్ట్రేటుగారు కోరిరి. కాని తామి మద్రాసు నగరములో వామి ఉండుటను ఎవరిని తీసికొని రాజాలనుని చెప్పిరి.

మూడవ మద్రాసు యుగ లక్ష్మీపతి అమ్మగారు తాను సోమి ఇచ్చుటకు సమ్మతించినది చెప్పెను. మరి ముగ్గురిని మేజస్ట్రేటుగారు మంజూరించిరి. ఇండ్లకు పోయి తీసికోనిది ఆక్రమణము వ్యాపారములలో తమ కైకసామర్థ్యముల నుపయోగించి పాటుపడవలసినదని హెచ్చరించిరి.

వీరిమగ్గురిని నేరములుగా మాత్రము భావించి కోర్టు కచ్చేరీ ముగియవరకును విడిచిపెట్టగా నిర్బంధితులై యుండవలసినదని శిక్షవిధించిరి.

పోలీసువారు సాక్షునిచ్చుచు వై మద్రాసులు నవ్వులాటలకై పోలీసువారిని ఆల్లరి తెచ్చుటకై రా లేదనియు నుత్తులు చేత బట్టుకొని విగ్రహము నందకు వచ్చి యుండిరియు పోలీసువారు అదట కాపులగా లేకుండియువల విగ్రహమునకు అపాయమును కలగజేసియుండెననారే. కాబట్టి వీరు నవ్వులాటలకై వచ్చిరో స్థిరసంకల్పములై వచ్చిరో నిరూపించెయ్యటకు రెట్టికిని చుట్టమై సరిహద్దువ్యత్యాసము లేదు పోలీసువారి సాక్ష్యము ముగిసిన పిమ్మట ముద్రములను తీర్చి చెప్పబడెను.

వైమద్రాసులు నీలువిగ్రహము నందకు వెల్లియుండిన దినమున నరసింహాచారి నీతపతి తిరుమలాచారి అనువాద్యుడూ అరెస్టు చేయబడిరి. వీరు వైచెప్పిన సత్కారములకు మద్దతుగా వచ్చియుండిన నేరము ఆరోపించబడెను నరసింహాచారి మాంటోరొడ్డునంద నొక కంపెనీలో కలపకొనుటకై వెల్లియుండిననియు, జనుల గుంపునుచూచి వింతచూచుటకై జనుల గుంపులోనికి వెల్లితినిని చెప్పెను. నీతపతి తాను రాజకీయాం దోశన ప్రచారములతో బోక్సము కలవాడను కాననియు, సత్కార హోద్యమాభిమాని కాననియు చెప్పెను. అందువల్ల యాంధ్రులైన ఆరోపించబడిన నేరము పోలీసువారిచే ఉపసంహరింపబడెను.

తిరుమలాచారిగారు మాత్రము తమవత్తు వాదన చెప్పుటకై స్టేడరు నియమానుసారముండిరి. వాదన చేయుటకు వాయిదా కావలెనని తిరుమలాచారిగారు తరపు స్టేడరుకోరెను. అందువల్ల తిరుమలాచారిగారిపై మోపబడిన నేర విచారణకై వాయిదా యివ్వబడెను.

రోమూరి

డబ్బి 1-కి రు 0-8-0; వి. పి. సహా 0-12-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన, రోమూరు: కండు నిమిషములలో మొదలుట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుచెక్కుడు, మంటయుండదు. రోమూరు రాలిపోవును.

గట్టికి తైలము

పెల డబ్బి 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. సహా 0-9-0

ఈ తైలమును నాలుగు వూటలు రాచిన చీడ, గట్టి దిండు, కల మొదలునవది నశించును. తవ్వక పనిచేయును.

దంత మూర్తి

డబ్బి 1-కి రు 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతమూర్తితో దండ్లలో ముందున చిగుళ్లు గట్టి దిండు. చిగుళ్లు నుండి రక్తము పోవడమును, నొటగుండెదన తోయడమును, మండ్లు మున్నములను తగ్గిగా నుండును.

అమ్మతొంపనం దిపో, బొంబాయి - ముద్రాను.

బెంగాలు ఆర్డినెన్సును ఆలివరు ప్రభువు సమర్పించుట

రాజకీయ ఖైదీలు దౌర్జన్యపరులనుట

ఫెన్నరు బ్రాక్స్లేగారి జవాబు

లండన్, అక్టోబరు 19:—ఆలివరు ప్రభువుగారు కార్మిక ప్రభుత్వమునందు ఇండియా మంత్రిగ పరిశేషనవారు ఇండియా లోని రాజకీయ నేరముల నిర్బంధించి యుండెడి చర్యకు సమర్థించుచు మ్యూలీవరు ప్రతియుండు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

కార్మికపతము ప్రభుత్వమునందున్న కొలదికాలములో అమలుజరిపిన బెంగాలు ఆర్డినెన్సు ప్రకారము రాజకీయ ఖైదీలు బెంగాలులో నిర్బంధమునందుంచబడిరి. వీరు రాజకీయముగ నేరము లొసర్చినవారగుటచే ఆట్లు నిర్బంధింపబడిరి. బెంగాలు ఆర్డినెన్సు రాజకీయవేత్తల యితర వ్యక్తులకుగాని రాజకీయపు నేరమునకుగాని ఉపయోగించలేదు ఇప్పుడైనను ఉపయోగించ వీలులేదు. రీడింగు ఇన్వెన్ బర్కిననుపాడు ప్రభువు లోకసారులు జేప్పినట్లు సామాన్య శాసనములకు వాద్యమైన దౌర్జన్య కృత్యములందు పాల్గొనచు తోడ్పడుచున్న యెవ్వరైన సాక్ష్యముగలదో అట్టివారిని శిక్షించుటకై యీ శాసనముపయోగపడును. రాజకీయ నేరముల నాలంకరణచే నేరములను వైదు తేయుటకు కొలంపంగుండుటచే ఆర్డినెన్సు శాసనమును విమర్శించుటలేదు. ప్రత్యేక దౌర్జన్య కృత్యముల నెదుర్కొనుటకు ప్రత్యేక విధానమును సూచించు క్రొత్త పద్ధతియగుటచే విమర్శించుచున్నారు.

ఫెన్నరు బ్రాక్స్లేగారి వివర

పత్రికా సంపాదకులకు ఫెన్నరు బ్రాక్స్లేగారు ఆలివరు ప్రభువునకు జవాబుగ, ఆ వాదమును తానంగీకరింపజాలననిరి. ఆర్డినెన్సుశాసనము ప్రకారము నిర్బంధింపబడినవారు నిజముగ దౌర్జన్య కృత్యముల పురిగొల్పినవారే అయినను రాజకీయోద్దేశముతో శిక్షిరి. జరిగిన దేమన వారి నెన్నడును ఎవ్వరును విచారణ చేయకయే శిక్షించిరి. వారు నేరములకారినయే పెక్కుండ నెలంపు. నిజముగ దౌర్జన్యపరులే అయినవారని సామాన్య శాసనముక్రింద విచారించియే యుండును. 30 మంది నిష్కము విడచిపెట్టిరి. ఏమి ఉపద్రవము జరిగెను 40 మంది యింకను జైయిళ్లలో నున్నారు. మూడేండ్లయినను వారిపై నెట్టిచేరము వారోపించుట లేదు. బ్రిటనులోని కార్మికపతమువారు వెంటనే వారిని విడిపించుటకు తగిన యత్నము చేయవలెను. ఈ లోపుగ జేయజాలనిచో, రానున్న ప్రభుత్వమువారు అధికారమునకు రాగానే ముందీకార్యమునకు గడంగవలెను.

(ప్రీ ప్రెస్)

శ్రీవేంకట్రామ స్వసంహార

యాంధ్ర భాషానిలయము

అశ్వారావుపేట (నైజాం)

అశ్వయుజ భుద్ధ దశమి గురువారం (6-10-27) శి. యార శ్రీ రాజా కందినల్ల వేంకటరామ స్వసంహారపు బహద్రుడు జమీందారువారి యాధార కత్తయిన నెలకొల్పబడిన భాషానిలయమునందు నేడు ప్రారంభోత్సవము నిర్వహించుచు జరుపబడెను.

కర సూర్యసారాయణరావుగారు రధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. బాబురావు దాడుగుగారును, చింతపల్ల సత్యనారాయణగారును, కోటగిరి అప్పారావుగారును, మానవురి విధాన కళ్యాణము, విద్యనలని లాభము, విద్యావ్యాప్తికి మాగ్గు, జ్ఞానము, అనూయ, లోనగు పలువిషయములను గురించి విపులగా చర్చించుచు, గంభీరముగా నుపన్యసించిరి.

పిమ్మట నిలయమునకు గ్రంథరూపకముగను, భవరూపకముగను సహాయముచేసిన యాధారస్వభావులకును, యాధారములైన శ్రీరాజా కందినల్ల వేంకటరామ స్వసంహారపు బహద్రుడు జమీందారువారికినీ, సంస్థాన ప్రభుత్వములైన మహబూబ్ సర్కార్ వంతు శ్రీరాజా పార్థసారథి అప్పారావు అశ్వారావు బహద్రులవారికిని పాలనలైన శ్రీశ్రీశ్రీ నైజా ప్రభువువారికిని కృతజ్ఞతాపదనములతో సభ ముగించబడెను. కార్యవర్తి.

భారత స్త్రీల నాగరికత

[వాచిలాల వెంకట శివ వధానులుగారు,
రిటైరు సబుజడ్జి]

(అక్టోబరు 1 వ తేది తరువాయి)

11 వరుస చూడఁగాయులకంటె నాచార్యుడును, నూరుస రాచార్యులకంటె తండ్రియు, వేపురదండ్రులకంటె తల్లియు గౌరవముచే నెక్కుడగుచున్నాడు. (2౮-145 స్లో.)

12. భర్త మృతుడయియుండ స్త్రీ పతివ్రతయగుచు (బ్రాహ్మచర్యవ్రతమునుండి యొకగా పురుషాంతర సంపర్కము లేనిదై పుత్రవతిగావడమున పదాచారము గలది గావున సనక చాలఖిల్యాగులనుబోలె కాశ్యతమగు స్వర్గము నొందు. (5 అ. 160 స్లో.)

(ఈశ్వరీ) క్తమును 'హిందూవిశేషపులు తమ హిందూ మతములోకివచ్చిపడినవాడు' అని ప్రచారమునరెచ్చి క్రైస్తవ మతభ్రష్ఠులను నుడువులతోసరిచూడుదు.

13. ఏకలమందు యాపశిలాదిసంపన్నయగు భార్యచే భర్తయున్న స్వర్గితరావేక్ష లేక ప్రేమియభర్త చే భార్య యున్న సంతకపు లగుచుండుకో, యాకులము పుత్రపౌత్రాది సంతతితో నిత్యమగు కళ్యాణము నొంది యొప్పును. (8 అ. 60 స్లో.)

14. సంతానమును నన్నిచోత్రాది ధర్మకార్యములు న్నూ, బరిచర్యయున్నూ, నత్కృష్టమగు సంసారానంద మున్నూ, పుత్రోత్పాదనమాలముగ పిరియలన్నూ, దనకు న్నూ, స్వర్గమున్నూ భార్యధీనమయియున్నవి. (9 అ. 28 స్లో.)

15. భార్యభర్తలను యావజ్జీవమును ధర్మార్థకామము లందు పరపస్పరాన్యోన్యత గావలె నననది స్త్రీపురుషులకు సంక్షేపమగు పరమధర్మము. (9 అ. 101 స్లో.)

ఇతరహిందూధర్మశాస్త్రములనుండి:-

"స్త్రీకి పరిశుద్ధత నొందు ఒక అసమానపద్ధతి కలదు. కావున వార లెన్నడు పూర్తిగ అపరిశుద్ధులు."

"స్త్రీలు సర్వాంగములందును పరిశుద్ధులు"

1. పురుషుడు బలమును స్త్రీసౌందర్యమునై యొప్పె గడు. ఆతని బుద్ధిబలిమును ఆపెజ్ఞానమును కలసి సర్వకార్య ర్థహామగు గలుగుచున్నది.

2. స్త్రీ నిరసనచేసెడి ప్రతిమానపును మాతృనిరసన చేసినట్లే యగును.

3. స్త్రీనే శిషిపవకులు ఈశ్వరునిచే శిషిపవడుటయే.

4. స్త్రీయశ్రువులను గారా మపువారు చేవుని శోపా ప్తి బాల్పడెదరు.

5. స్త్రీగ్రమ్మముల జూచి నవ్వడివానియొక్క ప్రార్థన ను జూచి ఈశ్వరుడును నవ్వును.

6. స్త్రీగానము ఈశ్వరునికి ప్రీతికరము. కావున గుఱుడు ప్రసనకృతముగ స కీర్తనము జేయనియెడ నది ఈశ్వరునికి ప్రీతిగలిగింప నేరదు.

7. స్త్రీనిలవై కక్ష నహింతులయు వారి యభిలష్యము ప్రక గైకొని వారిపిత్రియును నపహరింతుల కన్న నేహ్య యైన తప్పిన మొందులేదు.

8. స్త్రీగృహులక్షియై యొప్పుచున్న యక్షిగ. దిఆ హమె త్యనిరర్హణమునందు మాత్రమె నియమింపబడవలయును. హదేవత లామెను గని యానందింతురు. హాళికవృత్తియం మె నెన్నడు నియమింపరాదు.

9. స్త్రీయొక్క భవనక వస్తువాహనాదు లెట్టిమోసము నైన నపహరించిన బుధుజనులు చౌరవాదినరకముల ద్రోయ నిందురు.

10. "సత్పురుషుల జేకపత్నీవ్రతము దిగుకీతి కుశిలయగు యును నేకపతివ్రతస్థురాలగు నుండవలెను." మహాభారతమున నీరీతి భార్య యన నెట్టిదో నుడువబడి యును:-

"భార్యయన పురుషునిలో నర్థ భాగమును ప్రయమైన తుడునయి యున్నది. ప్రయమగు భార్య సర్వసాఖ్యదాయిని గు స్త్రీనలనాస్థును కళ్యాణిని యగు భార్య సర్వసాఖ్యుని మునుము దోడ్చును. నుభాషిణియు సతి పతికి ఏకాంత సఖియగును, సలహానిడును పితరుడుగను, కష్టదశలందె మాతగును, జీవితదుర్గమారణ్యనిగ్గమమందు శ్రమనివారిణి కు విరామమునై సర్వదా యలరారును".

క్రైస్తవమతప్రచారకు లీహిందూ ధర్మశాస్త్రములు వికటువయినవని యనెదరు. నేటికిని యారపుఖండములో

గొన్నిప్రదేశములందు స్త్రీలను సశ్వములతో ఎడ్డులతో జతచే గ్విదన్నుట మున్నగు న్యునివాయపక్షముల దుపయోగించెదరు. హిందూధర్మశాస్త్రములో ఇట్టి యుక్తికి, కుమారుడు గాక, అవివాహిత మగు యింకా కై వాగము చాలగుచున్నది. హిం దువులలో భార్యకు పురుషునకు క్రింద పుట్టినివాసచే నొ పగలబడిన యాస్తిపై భర్త కేలాటివాక్కుభక్తములు లేవు. వేర మిగిలిగాని, కుమారుడుగాని చేయదు. ములగు, భార్య కేలాటి భార్యతయైతరు. హిందూదేశమున భార్యకు తనపంతొనముపై భర్తకు తనపంపూర్ణ హక్కు గలదు.

హిందూదేశములో నిరుపది వత్సరములు గడసి హైం దవజీవనము గురించి వలనవలలు రచించిన స్త్రీ: సమణి (Mrs. F. A. Steele) భారతనారీజనము గురించి యిరితిగ వ్రాసెను. "హిందూదేశమున మొత్తముమీన నారీజనల నితి మనపాశ్చాత్య స్త్రీబృందముదానికన్న చాలగానుగ నున్నది. హైందవ స్త్రీలు సంపూర్ణరాక్కుభక్తముతో నాస్తిగ గ్వి యుండవచ్చును. మరీయు విశింతువు లయింయెడ, భర్త యాస్తి లో గొంతభాగమునకు సర్వదా హక్కుదారులొండగగూడ నుండెదరు."

మతప్రచారకులగు గాక నేరుకాగణములవలన హిందూ దేశములో వసించియుండిన కొందరు నిమ్నక్షీకలగు అమెరికా స్త్రీలు వైవిధ్యములు వాస్తవములే యనిరి. హిందూధర్మ శాస్త్రమున విశింతువులకు భర్తా మొసంగ విధింపబడియుండ లేదని పాశ్చాత్యులు సామాన్యముగ ననెదరు. కాని ఈవిష యమునగురించి యొక అంధవర్తికకారుడే ఏరీతి నుడివనో చూతము.

హిందూ విశేషపులు, పురుషచారములు లేని తమ భర్తలయొస్తిపై జీవితహక్కును తమ స్త్రీగనమగు ఆస్తి పై సంపూర్ణ హక్కుభక్తములు గలవారలు. స్త్రీసంతతి గలిగి యుండిన వారలే తండ్రియొస్తికి సంపూర్ణహక్కులతో వార సలయ్యెదరు. పురుష పంతెతియు స్త్రీసంతతియు గలిగియుండిన యెడ భార్యయూ, కుమార్తెయు, పరిమిటియొస్తిలో కొంత భాగమునకు హక్కుభక్తములు గలవారయ్యెదరుకాని భార్యల కుండెడి ప్రత్యేక యాస్తిపై, భర్తల కేలాటిహక్కును లేక, అమెసంతానము ఆ ఆస్తికి వారనలయ్యెదరు. అందులో స్త్రీసంతానమునకు తల్లియొస్తిపై ముందు హక్కు ఏర్పడును. (Mills History of India Vol I. P. 248)

పాశ్చాత్యులు, హిందువులవై వాహికాచారముల గూర్చి నూడ చాలన్యతిరేకములనుడివెదరు. హిందూవులలో గాంధర్వ (Marriage by cantship) వివాహముకృత్యముగ బరగణి పబడెదముల వాస్తవమే. ఏలనన అట్టి పం బంధము తాత్కాలిక విషయ ను భా నం ద కారణం లే మాత్రమువుల లోకవిదతంబు హైందవభావమున వివాహ మన పరస్పరాత్మలకు గలిగెడి యాహుస్మికసంయోగంబు గా ని, పాశ్చాత్య అభిప్రాయమగు ఇంద్రియసుఖవాచకం బన తనా సంక్షేపము గాదు. అదియొక పవిత్రబంధము. ప్రప్రథమమున హైందవపు లే, వివాహ మన రెండు ఆత్మలను నేర్పడెడియొకఅభే ద్య పవిత్రబంధ మని గురైటుంగ గల్గిరి. భౌతిక నేహము త్యజిం చినను, ఈబంధము విడద నెడి దృష్టాభిప్రాయము భారతనారీ మణుల హృదయసీమను నాటియున్నది గాననే, వారలు తమ భర్తల గోల్పోయినను, పురుషివాహమున కియ్యకొనక, జీవిత శేవమున ఆముష్మిక చింతయందు గడచెదరు.

స్త్రీలు పతి (Mrs. Steele) వైద్యవాస్తవ "సంతోష ముతో భరించెడి పలువురు చాలవిశింతువులను నే జూచితిని." ఆనెను. వివాహమె జీవితపరమావధియని తలంపబడుట లేదు. దేశికి జీవితాంతములోపల నిర్వర్తింపవలసిన ఇతర గొప్ప యాశయములు పెక్కులు గలవు. భారతవస్త్ర మున వివాహధర్మ ములు ఒకపురుషునికి, స్త్రీకి ఏర్పడెడిశాస్త్రబద్ధమైనసమ్మే శనమే యయినను, అందులన ప్రజోత్పత్తియే ముఖ్యశయ ముగ జూడబడునదికాదు. మొదటిభార్యలన సంతానములేక యున్న వంశాభివృద్ధికై ఆ భార్యయొప్పులమీద రెండవ భార్యను వివాహమాడవచ్చునని యనెదరు. (సక్షేపము)

"ఉరుదుకు ప్రామాఖ్య మివ్వవలెను" హైదరాబాదు, అక్టో 19:-ఉరుదుభాషకు ప్రామా ఖ్యమివ్వవలెనని రాబారడెక్కును అను పత్రిక ఈక్రిందివిధ మున సంబాధికీయవ్యాసమును ప్రాయమున్నది ఆంగ్లేయులను డిపార్టుమెంటుల అధికారులుగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధమునై నియమింపబడినద మొలలు వారి సౌకర్యార్థమై ఇంగ్లీషు తెలిసిన ఉద్యోగులసంఖ్య అధికమగుచున్నది. ఉరు దుభాషకు ప్రామాఖ్యను క్రమముగ డిక్షింయిచున్నది. సంసానమునందుండునా రీవిషయమై తనశ్రద్ధపుష్కొనవలయు ననియు లేకున్న గొప్పనష్టము కలుగుననియు, ఈ పత్రిక వ్రా యుచున్నది. (అ. ప్రె.)

దీపావళికి చిత్తూరులో
ఖద్దర్ ప్రచారము
(స్వకీయవిలేఖరి)

నారాయణుడు 18-10-27:- నారాయణవరమునం దుండెడి సంచారఖద్దర్ వస్త్రాలయమును దీపావళి పండుగకు గాను అక్టోబరు 21 వ తేది లగాయతు 25 వ తారీఖువరకు చిత్తూరికి మార్చబడును. అన్నిరకముల కద్దరు చిత్తూరి ఆన్ పత్రికి సమీపమునుండెడి, కాశ్యేటి నగరం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులను చిత్తూరు జిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షులను ఆగు శ్రీయుతులు రా. బి. రామకృష్ణమరాజులంగారి యింటి యందు ప్రదర్శింపబడును. ఖద్దర్ ప్రచారకులములముగా ఇం టింటికి పంపి ఆసూయకలకే అన్యుమను.

కడచిన డిసంబులమాసమున మద్రాసులో పార్కు వేడుకలు ప్రదర్శనములు జరిపించిన అధికారులు నారాయణ వరమునందుండెడి సంచార ఖద్దరు వస్త్రాలయమువారు నాన్య మైన ఖద్దర్ ప్రదర్శించినందుకు ఒక యోగ్యతాపత్రమును, ఒక రజతపతకమును నొసంగిరి.

హైదరాబాదు నై హముగారు త్వరలో బొంబాయికి బోవనున్నారు.

హిందూదేశముయొక్క
బీమాకంపెనీలలో కెల్ల ఎక్కువగా
అభివృద్ధి నొందినది

ది జనరల్ అన్యూరెన్స్ సొసైటీ లిమిటెడ్-అజ్మీరు ఆరంభమైనదాగ గడచిన19 సంవత్సరంలో 1000 కి రు 20/-బోనసు పొందిన బీమాకంపెనీలలో కెల్ల యిదియె మొదటిది. ఇంత కొలదికాలములో యిట్టి అభివృద్ధి నేయితర కంపెనీ సొందలేదు. ఇప్పటివరకు అన్యూరెన్స్ మొత్తం 19౯౮ రూపాయలకు వైనగలదు. కడచిన 21 మాసములకు రు 109000 ఎక్కువయినది 8477

ఏజెంట్లు కావలెను. ధారాశ్రమై కమీషనుయివ్వబడును. Apply to:-V. RAMA RAO, B, COM, (VORA & Co.) Special Representative, GENERAL ASSURANCE SOCIETY Ltd. VIZIANAGARAM

